

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
ΤΗΣ ΦΗΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

ΑΓΓΕΛΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΓΚΟΥΝΗΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΕΠΟΠΤΕΥΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΚΑΜΠΟΥΡΗ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΤΡΑ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	7
1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	7
1.2 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟΨΗ	9
1.3 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	11
1.4 ΧΡΕΩΣΗ-ΠΙΣΤΩΣΗ	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΑΥΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.3.2.1. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.00 « ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ (GOODWILL)»	18
2.1. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ GOODWILL	18
2.2. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	19
2.3. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.01 «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ»	19
2.4. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	19
2.5. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.02 «_ΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΟΡΥΧΕΙΩΝ-	20
2.5.1. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	20
2.5.2. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.04 «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ	20
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ»	20

2.5.3.ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	20
2.6.ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.05 «ΛΟΙΠΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»	20
2.6.1. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	21
2.6.2. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.98 «ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ	21
ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ»	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΈΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ	22
3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	22
3.2.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	22
3.3.ΕΙΔΗ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	25
3.4.ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ	
ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ	32
4.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	32
4.2 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	34
4.3 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	35
4.3.1 ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	37
4.4.ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ	38
4.4.1.ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ	38
4.4.2.ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΙΜΟ ΠΑΓΙΟΥ	39
4.4.3.ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟΥ ΠΑΓΙΟΥ	
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ.	39

4.4.4 ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	40
4.5 ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	42
4.6 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	47
4.7 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟ	48
4.8 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ	50
4.9 ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	50
4.9.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΆΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	51
4.9.2 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ, ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.	53
4.10 ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	58
4.11 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	59
4.11.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗΣ ΑΞΙΑΣ	60
4.11.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΝΤΑΣΕΩΝ	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΦΗΜΗ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑ	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	66
6.1 ΔΛΠ 2 – ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	67
6.2 ΔΛΠ 12 ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	67
6.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ	72
6.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ	73

6.4.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ	73
6.4.2 ΔΛΠ 16 ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	77
6.4.3 ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	78
6.4.4 ΔΛΠ 17 ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	80
6.4.5 ΔΛΠ 23 – ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	83
6.4.6 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	84
6.4.7 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΝΟΙΚΙΩΝ	84
6.4.8 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	85
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	86

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη, ολοκληρώθηκε μέσα από έξι κεφάλαια. Πιο συγκεκριμένα, στο πρώτο , έγινε λόγος για τους λογαριασμούς, την έννοια, τη σημασία και το ρόλο τους μέσα σε μια επιχείρηση.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, αναφέρθηκε η ανάλυση λογαριασμών σε σχέση με άυλα περιουσιακά στοιχεία, αποσβέσεις και δικαιώματα.

Στη συνέχεια , το τρίτο κεφάλαιο εστίασε στην έννοια και τη λειτουργία του Ε.Γ.Λ.Σ. Αναφέρθηκαν είδη αναλύσεως λογιστικών καταστάσεων, καθώς έγινε αναφορά σε ισολογισμούς.

Στο τέταρτο κεφάλαιο έγινε λόγος για τις ασώματες ακινητοποιήσεις , έξοδα και συντελεστές πολυετών αποσβέσεων. Στο πέμπτο κεφάλαιο, αναφέρθηκε η φήμη και η πελατεία, ενώ στο επόμενο τελευταίο έκτο κεφάλαιο, σχολιάστηκαν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, κόστη δανεισμού, πρακτικές εφαρμογές , έλεγχος ενοικίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Ο λογαριασμός είναι η κατηγορία η οποία περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας τα οποία έχουν κάποιο κοινό γνώρισμα, καθώς και το μέσο δια του οποίου παρακολουθούνται κατά χρονολογική σειρά οι μεταβολές τους. Ο λογαριασμός αποτελείται από τη χρέωση και τη πίστωση, δηλαδή δράσεις που χρεώνεται μια επιχείρηση και δράσεις τις οποίες τις πιστώνεται. Κάθε λογιστικό γεγονός προκαλεί μία τουλάχιστον χρέωση και μία τουλάχιστον πίστωση.

Οι λογαριασμοί του ενεργητικού και των εξόδων χρεώνονται με τις αυξήσεις και πιστώνονται με τις μειώσεις. Οι λογαριασμοί του παθητικού, των ιδίων κεφαλαίων και των εσόδων πιστώνονται με τις αυξήσεις και χρεώνονται με τις μειώσεις. Το άθροισμα των ποσών των χρεώσεων ισούται με το άθροισμα των ποσών των πιστώσεων.

Η επιχείρηση με την εφαρμογή της λογιστικής έρχεται να εκπληρώσει το σκοπό της, δηλαδή, την παρακολούθηση και καταγραφή των καθημερινών οικονομικών συναλλαγών της, οι οποίες είναι πολυάριθμες και έχουν σαν συνέπεια τον συνεχή μετασχηματισμό των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Η επιχείρηση επιβάλλεται να γνωρίζει με ακρίβεια και οποιαδήποτε χρονική στιγμή την οικονομική της εικόνα. Ο βασικός αυτός σκοπός της λογιστικής εκπληρώνεται με ειδικά όργανα τους «Λογαριασμούς».¹

---

¹ Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη

Με την τήρηση των λογαριασμών εξασφαλίζονται οι λεπτομερειακές πληροφορίες της δραστηριότητας μιας επιχείρησης καθώς και η ομαδοποίηση και η κατάταξή τους, ώστε να γίνεται δυνατή η εκμετάλλευση τους για την λήψη οικονομικών αποφάσεων.

Οι λογαριασμοί είναι μια διάκριση και ομαδοποίηση των στοιχείων, που αποτελούν την περιουσία της επιχείρησης με βάση κάποιο χαρακτηριστικό γνώρισμά τους. Η παρουσίασή τους γίνεται σε αξία και σε ενιαίο νόμισμα.

Η βασική διάκριση των λογαριασμών είναι σε:

- α. Λογαριασμοί ενεργητικού
- β. Λογαριασμοί παθητικού
- γ. Λογαριασμοί ιδίου κεφαλαίου.

Από τυπική άποψη ο λογαριασμός είναι μια γραφική απεικόνιση των διαφόρων αξιών, με τις οποίες παρακολουθούνται οι αυξομειώσεις των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Ο λογαριασμός αποτελείται από δυο στήλες, τη στήλη των χρεώσεων (αριστερά) και τη στήλη των πιστώσεων (δεξιά). Οι λογαριασμοί του ενεργητικού και των εξόδων χρεώνονται με τις αυξήσεις και πιστώνονται με τις μειώσεις. Ενώ οι λογαριασμοί του παθητικού και των εσόδων πιστώνονται με τις αυξήσεις και χρεώνονται με τις μειώσεις.

Για να διατηρηθεί η ισότητα $E = I.K. + \Xi.K.$ θα πρέπει χρέωση λογαριασμού να αντικρίξει ισόποση πίστωση σ' ένα ή περισσότερους άλλους λογαριασμούς, ή κάθε πίστωση λογαριασμού να αντικρίξει ισόποση χρέωση σ' ένα ή περισσότερους άλλους λογαριασμούς.

Το υπόλοιπο ενός λογαριασμού βρίσκεται αν αφαιρέσουμε το μικρότερο άθροισμα των ποσών της μιας στήλης, από το μεγαλύτερο άθροισμα της άλλης στήλης.

Εάν το άθροισμα των χρεώσεων είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των πιστώσεων, έχουμε «Χρεωστικό υπόλοιπο» του λογαριασμού, ενώ εάν το άθροισμα των πιστώσεων είναι μεγαλύτερο από αυτό των χρεώσεων έχουμε «Πιστωτικό υπόλοιπο»²

1.2 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟΨΗ

Οι λογαριασμοί μπορούν να οργανώνονται ως εξής:

1 Πρωτοβάθμιος ο οποίος αναφέρεται στους πελάτες.

Κάθε Γενικός ή Πρωτοβάθμιος λογαριασμός παρακολουθεί στο σύνολό του, περιουσιακό στοιχείο του Ενεργητικού, του Παθητικού ή της Καθαρής Περιουσίας της επιχειρήσεως και τηρείται, όπως θα δούμε, στο λογιστικό βιβλίο που λέγεται Γενικό καθολικό, π.χ. Εμπορεύματα, Πελάτες, Προμηθευτές.

2 Δευτεροβάθμιοι οι οποίοι αναφέρονται στους πελάτες τμημάτων της εταιρείας, για παράδειγμα πελάτες αττικής, πελάτες νήσων, πελάτες υπόλοιπης Ελλάδος.

3 Τριτοβάθμιοι, οι οποίοι αναφέρονται σε πελάτες μεγάλους και μικρούς ανά περιοχή.

Τα εργαλεία των λογαριασμών είναι τα ακόλουθα:

1 Το Ημερολόγιο

---

² Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη

2 Το Γενικό Καθολικό

3 Τα Διάφορα Αναλυτικά Καθολικά

4 Το Ισοζύγιο Γενικού Καθολικού = Μέθοδος ελέγχου των καταχωρήσεων

Οι λογαριασμοί στους οποίους διασπώνται οι Γενικοί ή Πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί λέγονται Ειδικοί ή Αναλυτικοί και λογαριασμοί και τηρούνται στα λογιστικά βιβλία (κατά κανόνα καρτέλες) που λέγονται Αναλυτικά Καθολικά. Οι αναλυτικοί λογαριασμοί λέγονται δευτεροβάθμιοι. Αν οι δευτεροβάθμιοι είναι περιληπτικοί, διασπώνται σε πιο αναλυτικούς, τριτοβάθμιους, τεταρτοβάθμιους κ.λπ. Τα αναλυτικά καθολικά στα οποία παρακολουθούνται οι δευτεροβάθμιοι, λέγονται αναλυτικά καθολικά πρώτης σειράς, στα αυτά που παρακολουθούνται οι τριτοβάθμιοι, δεύτερης σειράς κ.λπ. Οι πρωτοβάθμιοι λοιπόν περιληπτικοί λογαριασμοί αναλύονται σε δευτεροβάθμιους, οι δευτεροβάθμιοι, αν κ είναι περιληπτικοί, σε τριτοβάθμιους, μέχρι να αποδοθεί με λογαριασμό το εξατομικευμένο περιουσιακό στοιχείο: Όπως π.χ. Μακαρόνια Μίσκο, συσκευασμένα των 500 γρ. Νο5 ή Πελάτης Ανδρέας Ανδρέου, οδός Γούναρη 5, Πάτρα.

Με βάση τα παραπάνω, οι λογαριασμοί όσον αφορά την ιεραρχική τους διαβάθμιση στο λογιστικό σχέδιο, σε πρωτοβάθμιους, δευτεροβάθμιους κ.λπ. ενώ όσον αφορά την πληροφοριακή τους περιεκτικότητα, σε γενικούς και ειδικούς ή περιληπτικούς και αναλυτικούς.³

---

³ Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ: Καθορισμός των μεγεθών/λογαριασμών που επηρεάζονται από το οικονομικό γεγονός και ταξινόμηση των διαφόρων λογαριασμών σε κατηγορίες.

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ: Καταγραφή των συλλεχθέντων, αναλυθέντων και ταξινομηθέντων οικονομικών γεγονότων στα Λογιστικά Βιβλία με βάση κάποιο Λογιστικό Σύστημα καταχώρησης/επεξεργασίας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: Η περιοδική αναφορά/παρουσίαση των καταχωρηθέντων οικονομικών πληροφοριών μέσω εύχρηστων αναφορών (reports). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να παρέχουν στον χρήστη σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και τα λειτουργικά της αποτελέσματα για μια συγκεκριμένη περίοδο.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ: Πρόκειται για τη διαδικασία της μελέτης, ανάλυσης και αξιολόγησης των πληροφοριών που παρουσιάζονται με τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Μια από τις πιο σημαντικές πλευρές της λογιστικής διαδικασίας. Η Χρηματοοικονομική πληροφόρηση αφού αναλυθεί και ερμηνευτεί παρέχει τη βάση για τη λήψη σημαντικών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Τεχνικές Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων:

1. Σύγκριση των Οικονομικών μεγεθών του τρέχοντος έτους με τα αντίστοιχα μεγέθη προηγούμενων ετών (διαχρονική).
2. Σύγκριση με αντίστοιχα μεγέθη εταιριών του ιδίου κλάδου.
3. Ανάπτυξη/διαμόρφωση της τάσης χρησιμοποιώντας στοιχεία από προηγούμενες και τρέχουσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

4. Εξαγωγή Χρηματοοικονομικών Δεικτών (%) σε Οριζόντια και Κάθετη βάση.

Όλες οι παραπάνω τεχνικές χρησιμοποιούνται για να γίνουν συγκεκριμένες κρίσεις αναφορικά με την απόδοση (performance) της επιχείρησης τα προηγούμενα χρόνια.

Το λογιστήριο με τον κάθε λογαριασμό συγκεντρώνει πληροφορίες για το περιουσιακό στοιχείο που παρακολουθείται με το λογαριασμό.

Ειδικότερα:

α) Με τους Πρωτοβάθμιους λογαριασμούς:

- Διαμορφώνονται τα γενικά λογιστικά βιβλία.
- Προσδιορίζεται σε κάθε χρονική στιγμή το χρηματοοικονομικό μέγεθος του περιουσιακού στοιχείου και έτσι διευκολύνεται ο προγραμματισμός και η λήψη αποφάσεων για αποθέματα, χορηγήσεις πιστώσεων, λήψη πιστώσεων, ταμειακών διαθεσίμων κ.λπ.
- Απλουστεύονται οι διάφορες λογιστικές διαδικασίες, επειδή οι λογαριασμοί αυτοί είναι ομαδοποιημένοι.
- Συντάσσονται σύντομα και γίνονται εύχρηστα τα ισοζύγια του γενικού καθολικού και οι άλλες λογιστικές καταστάσεις, καθώς και ο ισολογισμός.
- Χρησιμεύουν ως μέτρο ελέγχου και ενημερότητας των ημερολογιακών εγγραφών.

- Εντοπίζονται εύκολα τα λογιστικά σφάλματα στους ειδικούς λογαριασμούς.

β) Με τους Ειδικούς λογαριασμούς:

- Διαμορφώνονται τα αναλυτικά λογιστικά βιβλία.
- Προσδιορίζεται σε κάθε χρονική στιγμή το χρηματοοικονομικό μέγεθος των διασπασμένων περιουσιακών στοιχείων και εξασφαλίζεται ο έλεγχός τους.
- Γίνονται σύντομα και εύχρηστα τα ισοζύγια και οι άλλες λογιστικές καταστάσεις.
- Εξασφαλίζεται ο καταμερισμός των λογιστικών εργασιών.

Άνοιγμα – Λειτουργία – Εξίσωση – Κλείσιμο του λογαριασμού

Άνοιγμα λογαριασμού λέγεται η δημιουργία του από την απογραφή ή κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

Λειτουργία ή κίνηση του λογαριασμού λέγεται η καταχώρηση σ' αυτόν των λογιστικών γεγονότων (αυξήσεων και μειώσεων)

Εξίσωση λογαριασμού λέγεται η αναγραφή της διαφοράς των συνολικών αθροισμάτων χρεώσεως και πιστώσεως στο σκέλος που έχει μικρότερο άθροισμα, ώστε και τα δυο σκέλη να γίνουν ίσα.

Κλείσιμο λογαριασμού λέγεται η οριστική του εξίσωση.⁴

1.4 ΧΡΕΩΣΗ-ΠΙΣΤΩΣΗ

Τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία της επιχειρήσεως παρακολουθούνται με τους λογαριασμούς και μεταβάλλονται συνέχεια. Πραγματοποιούνται αγορές, πωλησεις, εισπράξεις, πληρωμές κ.λπ., δηλαδή τα περιουσιακά στοιχεία μπαίνουν σε κίνηση και την κίνηση τους αυτή πρέπει να καταγράφουμε στους λογαριασμούς (παρακολούθηση των περιουσιακών στοιχείων στη δυναμική τους μορφή).

Το κάθε λογιστικό γεγονός , δηλαδή κάθε συναλλακτική, τεχνική, νομική, οικονομική κ.λπ. πράξη ,προκαλεί την κίνηση δυο τουλάχιστον λογαριασμών. Από τους λογαριασμούς αυτούς ένας περισσότεροι χρεώνονται και ένας ή περισσότεροι πιστώνονται και το σύνολο των ποσών της χρεώσεως είναι πάντα ίσο με το σύνολο των ποσών της πιστώσεως.

ΧΡΕΩΣΗ είναι κάθε δημιουργία ή αύξηση λογαριασμού του Ενεργητικού ή μείωση του παθητικού ή της Καθαρής Περιουσίας.

ΠΙΣΤΩΣΗ είναι κάθε μείωση λογαριασμού του Ενεργητικού ή δημιουργία ή αύξηση λογαριασμού του Παθητικού ή της Καθαρής Περιουσίας.

---

⁴ Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ

Οι λογαριασμοί του ενεργητικού είναι οι ακόλουθοι:

- 1 Ταμείο
- 2 Ακίνητα ή Κτίρια
- 3 Μηχανήματα
- 4 Έπιπλα / Σκεύη
- 5 Πρώτες ύλες
- 6 Αυτοκίνητα
- 7 Πελάτες
- 8 Εμπορεύματα
- 9 Προϊόντα
- 10 Γραμμάτια Εισπρακτέα
- 11 Ενοίκια Προπληρωθέντα
- 12 Επιταγές Εισπρακτέε
- 13 Έσοδα Εισπρακτέα (από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους)
- 14 Προμήθειες Εισπρακτέες
- 15 Χρεόγραφα
- 16 Καταθέσεις.

Από την άλλη οι λογαριασμοί του παθητικού είναι οι εξής: Αμοιβές Προσωπικού Πληρωτέες, Αμοιβές Τρίτων Πληρωτέες Γραμμάτια Πληρωτέα,

Δάνεια, Προμηθευτές, Φόροι Πληρωτέοι, Κρατήσεις υπέρ ασφαλιστικών οργανισμών, Κρατήσεις & Εισφορές, Πληρωτέες, Ομολογιακό Δάνειο.⁵

---

⁵ Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.3.2.1. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.00 « ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ (GOODWILL)»

Σύμφωνα με το ΕΓΛΣ η υπεραξία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητά της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας, της μεγάλης πίστewς στην αγορά, της καλής οργανώσεως, της ιδιαίτερής της εξειδικεύσεως στην παραγωγή ορισμένων αγαθών, της καλής προοπτικής αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει, των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσης όπου είναι εγκατεστημένη, της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση, εμπειρία) και του κύρους, δυναμισμού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διευθυντικού μηχανισμού.⁶

2.1. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ GOODWILL

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθείται η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας η οποία είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων.

---

⁶ Λεοντάρη ΜΚ.,(2000) ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, Εκδόσεις «ΠΑΜΙΣΟΣ»,2η Έκδοση, Αθήνα 2000

2.2. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Η υπεραξία αποσβένεται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μια χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν τα πέντε έτη, που πρέπει να είναι συνεχόμενα.

2.3. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.01 «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ»

δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας είναι τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, η κατοχή και η αξιοποίηση των οποίων προσφέρει στην επιχείρηση πλεονεκτήματα μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσεως στην αγορά, για το χρονικό διάστημα διάρκειάς της. Παραδείγματος χάριν, η προστασία του σχετικού δικαιώματος, η γνώση του τρόπου παραγωγής προϊόντων ή μεθόδων κατεργασία υλικών. Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

2.4. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Ο λογαριασμός 16.01 αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση, μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητάς τους, εκτός αν από το νόμο καθορίζεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα απόσβεσης (π.χ. για τα σήματα καθορίζεται χρόνος απόσβεσης 10 χρήσεις, με έναρξη της απόσβεσης από το μήνα μέσα στον οποίο άρχισε η εκμετάλλευση ή η χρήση του σήματος). Αν η χρήση είναι υπερδωδεκάμηνη, τότε θα επιβαρυνθεί αυτή με περισσότερες αποσβέσεις.⁷

---

⁷ Καραγιάννη Α.,(2005), Εκτύπωση: Γραφικές τέχνες «API1N», 6η Έκδοση, Θεσσαλονίκη

2.5. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.02 «_ΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΟΡΥΧΕΙΩΝ-

μεταλλείων-λατομείων» και 16.03 «Λοιπές παραχωρήσεις»

Στους λογαριασμούς 16.02 και 16.03 παρακολουθούνται οι παραχωρήσεις για εκμετάλλευση ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων.

2.5.1. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι λογαριασμοί 16.02 και 16.03 αποσβένονται εφάπαξ ή ισόποσα σε περισσότερες συνεχόμενες χρήσεις, όχι όμως παραπάνω από πέντε χρήσεις.

2.5.2. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.04 «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ»

Στο λογαριασμό 16.04 «δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων» παρακολουθείται η αξία της εισφοράς κατά χρήση, στην οικονομική μονάδα, ενσώματων πάγιων στοιχείων, για ορισμένο χρόνο, η οποία καθορίζεται με νόμιμη διαδικασία εκτιμήσεως.

2.5.3.ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Ο λογαριασμός 16.04 αποσβένεται με ισόποσες δόσεις, μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση του συγκεκριμένου παγίου.

2.6.ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.05 «ΛΟΙΠΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»

Στο λογαριασμό 16.05 «λοιπά δικαιώματα» παρακολουθούνται τα άυλα εκείνα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν εντάσσονται σε μία από τις προηγούμενες

κατηγορίες των λογαριασμών 16.00-16.04, όπως είναι π.χ. τα μισθωτικά δικαιώματα.

2.6.1. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Η απόσβεση του μισθωτικού δικαιώματος γίνεται σε ισόποσες δόσεις, μέσα στο χρόνο που ισχύει το μισθωτικό δικαίωμα. Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία⁸

2.6.2. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 16.98 «ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ»

Στο λογαριασμό 16.98 «προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων» παρακολουθούνται οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές πάγιων στοιχείων, καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτούσιων όμοιων στοιχείων.⁹

---

⁸ Δημήτριος Ι. Καραγιάννης- Ιωάννης ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ,

⁹ Σακέλλη Ε.Ι.,(1992), ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, ,Εκδόσεις «ΒΡΥΚΟΥΣ» Ε.Ε., Τόμος Α', 3η Έκδοση, Αθήνα 1992

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΈΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συνεχείς είναι οι εξελίξεις που παρατηρούνται σε μια σύγχρονη οικονομία. Οι στρατηγικές επιταγές της διεθνοποίησης, οι αλλαγές στα νομοθετικά και ρυθμιστικά πλαίσια, η αύξηση του αριθμού των μεγάλων επιχειρήσεων και των πολύπλοκων οικονομικών οργανισμών, ο συνεχώς διευρυνόμενος ανταγωνισμός και η έντονη ανάπτυξη των αγορών χρήματος και κεφαλαίου επιβάλλει την έγκαιρη εξασφάλιση επαρκών και κατάλληλων χρηματοοικονομικών πληροφοριών για την λήψη ορθολογικών αποφάσεων.

Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την λήψη αυτών των αποφάσεων προκύπτουν από την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων. Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων επιτρέπει την εκτίμηση τόσο του κινδύνου όσο και της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης προκειμένου να ληφθεί μια απόφαση σχετική με την αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων. Παραδείγματα τέτοιων αποφάσεων είναι η επιλογή επενδύσεων, η επιλογή προμηθευτών, η χορήγηση πιστώσεων, η αμοιβή στελεχών επιχειρήσεων κ.λπ.

Προτού προχωρήσουμε στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων χρήσιμη κρίνεται μια σύντομη παρουσίασή τους, η οποία θα αποτελέσει την βάση για την ανάλυση αυτών.

3.2.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οικονομικές καταστάσεις καλούνται γενικά, τα λογιστικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η περιουσιακή διάρθρωση της επιχείρησης και τα

αποτελέσματά της για ορισμένη χρονική περίοδο. Η επιτροπή που κατάρτισε το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο δεν υιοθέτησε τον όρο λογιστικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά τον όρο Οικονομικές καταστάσεις. Ο τελευταίος όρος είναι γενικότερος και περιλαμβάνει τους άλλους όρους. Κατά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται :

1. Η κατάσταση του Ισολογισμού τέλους χρήσεως
2. Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως
3. Ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων
4. Η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης και
5. Το προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως

Η κατάσταση του λογαριασμού της γενικής εκμετάλλευσης δεν υπόκειται σε δημοσιότητα, όπως οι υπόλοιπες καταστάσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα για τις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε. νομοθεσία. Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται:

1. Ο ισολογισμός
2. Ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως
3. Ο πίνακας μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως και
4. Οι σημειώσεις και λοιπές καταστάσεις και επεξηγηματικό υλικό το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων. Πρόκειται στην ουσία για το Προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως.

Αυτές οι οικονομικές καταστάσεις αφορούν μια επιχείρηση, ενώ οι

καταστάσεις που αφορούν τον όμιλο επιχειρήσεων ονομάζονται ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Οι αποφάσεις που είναι σχετικές με την αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων επηρεάζουν άμεσα τα οικονομικά συμφέροντα των ομάδων οι οποίες χρησιμοποιούν τις λογιστικές καταστάσεις της επιχείρησης. Αυτές οι ομάδες είναι τα στελέχη της επιχείρησης και όσοι ενδιαφέρονται για τη δραστηριότητα και τις προοπτικές της.

Οι πρώτοι έχουν πρόσβαση στα λογιστικά βιβλία και στοιχεία, ενώ οι δεύτεροι βρίσκονται έξω από την επιχείρηση και δεν μπορούν να έχουν άμεση γνώση των εργασιών της, της οικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων που πέτυχε σε μια οικονομική χρήση.

Οι δύο αυτές ομάδες έχουν διαφορετικές επιδιώξεις από την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων. Τα στελέχη της επιχείρησης ενδιαφέρονται για πληροφορίες που τους επιτρέπουν να :

- α) αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα των εργασιών της και την ικανότητά της να αντιμετωπίσει έγκαιρα της λήγουσες υποχρεώσεις,
- β) προγραμματίσουν και ελέγξουν συγχρόνως τη δραστηριότητα των διαφόρων τομέων της,
- γ) εκτιμήσουν τη δυνατότητά της για περαιτέρω εξέλιξη, εισαγωγή νέων τεχνολογιών, προϊόντων κλπ.

Οι τρίτοι που βρίσκονται έξω από το περιβάλλον της επιχείρησης απαρτίζονται κυρίως από τους μετόχους, τους πιστωτές, τους μελλοντικούς επενδυτές, το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κ.ά. Αυτοί ενδιαφέρονται για πληροφορίες ώστε να :

- α) αξιολογήσουν την ικανότητα της επιχείρησης να διαχειριστεί σωστά τα κεφάλαια που έχουν επενδύσει σε αυτή.
- β) προσδιορίσουν και αξιολογήσουν την απόδοση των επενδύσεων τους και να εκτιμήσουν το ύψος του σχετικού επενδυτικού κινδύνου,
- γ) εξακριβώσουν τα αίτια των αποκλίσεων μεταξύ της πραγματοποιούμενης και της προβλεπόμενης απόδοσης των επενδύσεων τους,
- ε) αποφασίσουν τη νέα πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουν ύστερα από ορισμένες πρωτοβουλίες που ανέλαβε η διοίκηση της επιχείρησης,
- ζ) προσδιορίσουν τις απαιτήσεις τους έναντι της οικονομικής μονάδας και να αξιολογήσουν τις προοπτικές της.¹⁰

3.3.ΕΙΔΗ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η ανάλυση που πραγματοποιείται από τα άτομα που βρίσκονται σε άμεση σχέση με την επιχείρηση ονομάζεται εσωτερική ανάλυση, ενώ η ανάλυση που πραγματοποιείται από πρόσωπα που βρίσκονται εκτός της επιχείρησης καλείται εξωτερική ανάλυση.

Μια ακόμα διάκριση της ανάλυσης είναι σε τυπική και ουσιαστική ανάλυση. Η τυπική ανάλυση αποτελεί το προπαρασκευαστικό στάδιο της ουσιαστικής ανάλυσης. Η τυπική ανάλυση ελέγχει την εξωτερική διάρθρωση του ισολογισμού και του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσεως, προβαίνει στις ενδεικνυόμενες διορθώσεις, στρογγυλοποιήσεις,

---

¹⁰ Χαραλαμπίδης Ι.,(2010), Χρηματοοικονομική Λειτουργία-Λογαριασμοί, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ομαδοποιήσεις, ανακατατάξεις και ανασχηματισμούς και ανασχηματισμούς και συμπληρώνεις σε απόλυτους αριθμούς κονδύλια με σχετικούς αριθμούς (αριθμούς σε ποσοστά επί τοις εκατό).

Η ουσιαστική ανάλυση βασίζεται μεν στα δεδομένα της τυπικής ανάλυσης, αλλά επεκτείνεται στην εξεύρεση και επεξεργασία διαφόρων αριθμοδεικτών, οι οποίοι δίνουν την πραγματική εικόνα της επιχειρήσεως.

Η ολοκληρωμένη ανάλυση μιας επιχείρησης θα πρέπει να αρχίσει με την ανάλυση των μακροοικονομικών εξελίξεων, να εξετάσει τις ανταγωνιστικές συνθήκες, οι οποίες επικρατούν στον κλάδο που λειτουργεί η επιχείρηση και να καταλήξει σε μια ανάλυση των ειδικών παραγόντων, οι οποίοι επηρεάζουν την επιχείρηση. Οι λογιστικές καταστάσεις εμπεριέχουν τις επιδράσεις όλων αυτών των δυνάμεων, οι οποίες αποτελούν το οικονομικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί η επιχείρηση.

Η ανάλυση μιας επιχείρησης όμως δεν περιορίζεται μόνο στην εξέταση ποσοτικών πληροφοριών, οι οποίες εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις και οι οποίες συχνά δίνουν ένα χαρακτήρα μεγαλύτερης αντικειμενικότητας, αλλά και στην εξέταση ποιοτικών στοιχείων, όπως η ποιότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης, τα οποία θεωρούνται εξίσου σημαντικά με τα ποσοτικά.

Η γνώση του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί μια επιχείρηση επιτρέπει την καλύτερη αξιολόγηση των επιτεύξεων του παρελθόντος, τον καταλογισμό ευθυνών και την ακριβέστερη πρόβλεψη των αποδόσεων του μέλλοντος.

Η γνώση και η δυνατότητα ερμηνείας διαφόρων χρηματοοικονομικών

μεγεθών, όπως το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα, το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού, το ύψος των επιτοκίων, το ποσοστό των ανέργων και η προσφορά του χρήματος, επιτρέπουν στον αναλυτή να αναγνωρίσει τις συνέπειες που έχουν για τα κέρδη και τις ταμειακές ροές μεταβολές αυτών των μεγεθών.

Οι μακροοικονομικοί παράγοντες που μπορούν να ενδιαφέρουν έναν αναλυτή είναι δυνατό να ενταχθούν σε δύο ευρύτερες κατηγορίες: σε αυτούς οι οποίοι προκαλούν μεταβολή στη συνολική ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών στην οικονομία και σε αυτούς που προκαλούν μεταβολή στη συνολική προσφορά.

Παραδείγματα μακροοικονομικών παραγόντων και ενεργειών με θετικές συνέπειες για τη συνολική ζήτηση αποτελούν: η αύξηση των κρατικών δαπανών, η αύξηση της προσφοράς χρήματος, η αύξηση της ζήτησης από ξένες χώρες και η μείωση των φορολογικών συντελεστών. Παραδείγματα με αρνητικές συνέπειες για τη συνολική προσφορά αγαθών και υπηρεσιών αποτελούν: η αύξηση της τιμής του πετρελαίου, η αύξηση των μισθών, η καταστροφή της γεωργικής παραγωγής από φυσικές δυνάμεις.

Καθώς η οικονομία μιας χώρας περνά διαδοχικά από περιόδους ύφεσης και ανάκαμψης, η δυνατότητα πρόβλεψης της φάσης του οικονομικού κύκλου επιτρέπει την ακριβέστερη πρόβλεψη των μελλοντικών κερδών των επιχειρήσεων ενός κλάδου. Όταν η οικονομία εξέρχεται από μια περίοδο ύφεσης, τότε οι κυκλικές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες στην οικονομική κατάσταση που επικρατεί, αναμένουν σημαντικές αυξήσεις στα κέρδη. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι ευαίσθητες στη φάση του κύκλου που βρίσκεται η οικονομία, δηλαδή οι

γνωστές ως «αμυντικές» επιχειρήσεις, όπως αυτές του κλάδου τροφίμων ή του κλάδου φαρμάκων, αναμένουν, σε σύγκριση με τις κυκλικές επιχειρήσεις, υψηλότερα κέρδη όταν η οικονομία εισέρχεται σε περίοδο ύφεσης. Οι επιχειρήσεις με υψηλή λειτουργική ή χρηματοοικονομική μόχλευση είναι επίσης ευαίσθητες στη φάση του κύκλου που βρίσκεται η οικονομία.¹¹

3.4.ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο Ισολογισμός (Balance Sheet) είναι η βασική λογιστική κατάσταση που εμφανίζει την χρηματοοικονομική κατάσταση της οικονομικής μονάδας όπως:

- Τα μέσα δράσης που έχει στην κυριότητα της (ενεργητικό της επιχείρησης),κτίρια, οικόπεδα, μηχανολογικός εξοπλισμός, εμπορικά σήματα κ.λ.π
- γραμμάτια εισπρακτέα, συναλλαγματικές
- απαιτήσεις πελατών
- μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις τραπεζών και χρεόγραφα

Υποχρεώσεις (οφειλές) της οικονομικής μονάδας προς τους τρίτους (παθητικό της επιχείρησης):οφειλές προς προμηθευτές, οφειλές σε πιστωτές και τραπεζικά ιδρύματα, γραμμάτια και συναλλαγματικές

Υποχρεώσεις προς τον φορέα – ιδιοκτήτη (καθαρή θέση της

---

¹¹ Χαραλαμπίδης Ι.,(2010), Χρηματοοικονομική Λειτουργία-Λογαριασμοί, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

επιχείρησης), ως η διαφορά του παθητικού από το ενεργητικό. Εάν το αποτέλεσμα είναι θετικό, υπάρχει κέρδος, ενώ αντίθετα το αρνητικό αποτέλεσμα δηλώνει ζημιά.

Ενεργητικό: Είναι τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει η επιχείρηση και έχουν νομισματική αξία (οικόπεδα, κτίρια, εργοστάσια, αποθήκες, έπιπλα, Πρώτες Ύλες, Έτοιμα Προϊόντα, Εμπορεύματα, Πελάτες, Μετρητά).

Κεφάλαιο: Η υποχρέωση της επιχείρησης προς τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης. Συμπεριλαμβάνονται το αρχικό ποσό που έχουν επενδύσει οι ιδιοκτήτες για το ξεκίνημα της επιχείρησης (αγορά εξοπλισμού, εγκαταστάσεων κ.τ.λ) καθώς και τα κέρδη που έχουν δημιουργηθεί κατά τη λειτουργία της επιχείρησης και δεν έχουν αναληφθεί από τους ιδιοκτήτες.

Υποχρεώσεις: Οι υποχρεώσεις της επιχείρησης σε πιστωτές/χρηματοδότες εκτός των ιδιοκτητών, (προμηθευτές, δάνεια, πληρωτέα έξοδα κ.τ.λ).Στα πλαίσια της λειτουργίας της κάθε επιχείρηση έχει διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες όπως:

1. Εισαγωγή κεφαλαίου από τους ιδιοκτήτες
2. Αγορά εμπορευμάτων
3. Πώληση εμπορευμάτων
4. Αγορά ή πώληση περιουσιακών στοιχείων κτλ.

Αυτές οι επιχειρηματικές δραστηριότητες θα αναφέρονται στη συνέχεια ως επιχειρηματικές πράξεις ή οικονομικά γεγονότα. αυτά τα οικονομικά γεγονότα επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και κατά επέκταση την Θεμελιώδη Λογιστική Εξίσωση. Πιο συγκεκριμένα κάθε οικονομικό γεγονός επηρεάζει δύο Οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης και

λέγοντας επίδραση εννοούμε αύξηση ή μείωση του μεγέθους.

Ας δούμε το παρακάτω οικονομικό γεγονός:

«Η επιχείρηση αγοράζει ένα φορτηγό αξίας Ευρώ. 10.000.000 πληρώνοντας μετρητοίς».

Η επίδραση αυτού του οικονομικού γεγονότος έχει ως εξής:

α. Αύξηση στα περιουσιακά στοιχεία και συγκεκριμένα στο οικονομικό μέγεθος «φορτηγό» κατά Ευρώ. 10.000.000.

β. Μείωση στα περιουσιακά στοιχεία και συγκεκριμένα στο οικονομικό μέγεθος «Ταμείο» ή «Μετρητά» κατά Ευρώ. 10.000.000. Βλέπουμε ότι έχουμε αύξηση σε στοιχείο του Ενεργητικού και ισόποση μείωση σε ένα άλλο στοιχείο του Ενεργητικού επίσης.

Ας δούμε και το επόμενο οικονομικό γεγονός.

«Η επιχείρηση αγοράζει έναν Η/Υ αξίας Ευρώ. 500.000 με πίστωση από την IBM HELLAS AE».

Αντίστοιχα η διπλή επίδραση στα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης εξαιτίας και αυτού του γεγονότος θα έχει ως εξής:

α. Αύξηση στα περιουσιακά στοιχεία και συγκεκριμένα στο οικονομικό μέγεθος «Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές» κατά Ευρώ. 500.000.

β. Αύξηση στις Υποχρεώσεις και συγκεκριμένα στο οικονομικό μέγεθος «Πιστωτής - IBM HELLAS AE» κατά Ευρώ. 500.000.

Μπορούμε λοιπόν να πούμε: Για κάθε οικονομικό μέγεθος τουλάχιστον 2 οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης ή της Θεμελιώδους Λογιστικής Εξίσωσης επηρεάζονται (αυξάνονται ή μειώνονται) κατά το ίδιο ποσό έτσι ώστε να

εξακολουθεί να ισχύει η ισότητα $E = K + ΥΠ$.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΎΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

4.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Η Λογιστική Απόσβεση, αναφέρεται στο κόστος των υπηρεσιών του πάγιου στοιχείου οι οποίες έχουν εξαντληθεί (π.χ. από τη συνεχή χρήση του παγίου ή από την οικονομική απαξίωσή του), ωφέλιμη Ζωή, αναφέρεται ως το χρονικό διάστημα που απαιτείται για να εξαντληθούν οι υπηρεσίες που υπάρχουν σε ένα πάγιο στοιχείο. Ως αναπόσβεστη Αξία, αναφέρεται το κόστος των υπηρεσιών που παραμένουν στο πάγιο στοιχείο, η υπολειμματική Αξία είναι το καθαρό ποσό στο οποίο εκτιμάται ή υπολογίζεται ότι θα πωληθεί το πάγιο στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Τέλος η αποσβεστέα Αξία ισούται με τη διαφορά τους Κόστους Κτήσης και της Υπολειμματικής Αξίας.

Πολλοί θεωρητικοί προσπάθησαν κατά καιρούς να προσδιορίσουν του τι είναι απόσβεση. Γενικά η λέξη απόσβεση σημαίνει ελάττωση ενός προγράμματος και μάλιστα τμηματική. Σύμφωνα με τον Καραγιάννη Δ το 2005 η απόσβεση είναι ένα σύστημα λογιστικής, το οποίο αναφέρεται στο να διανέμει το κόστος ή άλλη βασική και ουσιαστική αξία των ενσώματων βασικών στοιχείων του ενεργητικού μείον την υπολειμματική αξία για την πιθανή χρήσιμη ζωή του στοιχείου κατά ένα συστηματικό και λογιστικό τρόπο και με την αναφορά της λέξης απόσβεσης εννοούμε την εξαγωγή, μείωση της αξίας λόγω φθοράς ή απαξίωσης¹².

Ο όρος απόσβεση αναφέρετε στη λογιστική απεικόνιση της μείωσης ή εξάλειψης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης, η οποία

---

¹² Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ

επέρχεται από τον χρόνο ή τη χρήση ή την αλλαγή της μόδας ή άλλης αιτίας. Η απόσβεση είναι η βαθμιαία ελάττωση της αξίας των παγίων ενεργητικού, οφειλομένη στην χρησιμοποίηση αυτών, ή την πάροδο του χρόνου ή σε επιστημονικές και τεχνικές προόδους.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, ενσώματα ή ασώματα, είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της παραγωγικής διαδικασίας κάθε επιχείρησης και γενικά για την υποβοήθηση των λειτουργιών της.

Η αξία (κόστος) κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει την τιμή αγοράς συν τα έξοδα μεταφοράς και εγκατάστασής τους. Η αξία τους όμως αυτή, υφίσταται βαθμιαία μείωση συνέπεια χρονικής και λειτουργικής φθοράς των παγίων.

Η απόσβεση διαφέρει από τα περισσότερα έξοδα ότι δεν απαιτείται ταμειακή πληρωμή κατά το χρόνο καταχώρησης ή σε κοντινό χρονικό διάστημα. Η καταχώρηση της απόσβεσης δεν έχει καμία επίδραση στο κυκλοφοριακό ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Ωστόσο όταν τα αποσβεστέα στοιχεία φθαρούν, μία σημαντική ταμειακή εκροή πρέπει να γίνει για την αντικατάστασή τους¹³.

Η απόσβεση δεν αποτελεί ζημία για την επιχείρηση αλλά απαραίτητη παραγωγική δαπάνη και ενσωματώνεται στην τιμή των παραγόμενων προϊόντων. Η παρακολούθηση της φθοράς από την λογιστική γίνεται από τις αποσβέσεις στο τέλος κάθε χρήσης.

Στην φθορά του παγίου περιουσιακού στοιχείου δεν περιλαμβάνονται οι έκτακτες ζημιές ή η καταστροφή του παγίου περιουσιακού στοιχείου

---

¹³ Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,

εξαιτίας ενός τυχαίου γεγονότος και ενσωματώνεται στην τιμή των παραγόμενων προϊόντων. Η παρακολούθηση της φθοράς από την λογιστική γίνεται από τις αποσβέσεις στο τέλος κάθε χρήσης. Στην φθορά του παγίου περιουσιακού στοιχείου δεν περιλαμβάνονται οι έκτακτες ζημίες ή η καταστροφή του παγίου περιουσιακού στοιχείου εξαιτίας ενός τυχαίου γεγονότος.

Η βαθμιαία αυτή μείωση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω λειτουργικής φθοράς, οικονομικής απαξίωσης ή απλής παρόδου του χρόνου, καλείται απόσβεση.

Οι αποσβέσεις κάθε χρήσης βαρύνουν το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης και αντιπροσωπεύουν τη μείωση της αξίας κάθε παγίου στοιχείου. Αποτελούν στην ουσία δαπάνη, επομένως η διενέργειά τους δεν εξαρτάται από την ύπαρξη κερδών, οπότε πρέπει να διενεργούνται και σε ζημιογόνες χρήσεις των επιχειρήσεων.

Από λογιστικής πλευράς, οι τακτικές αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε λογιστική χρήση και καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος (βαρύνουν δηλαδή το λειτουργικό κόστος) με πίστωση των προβλεπόμενων από το σχέδιο αντίθετων λογ/σμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99, 16.99 των λογαριασμών παγίων.

4.2 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Με το Π.Δ.299/4-11-2003 καθορίζονται οι κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και

κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών, οι οποίες κατά τον λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Το συγκεκριμένο Προεδρικό Διάταγμα αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων (εμπορικές, μεταποιητικές, βιοτεχνικές, βιομηχανικές, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, ξενοδοχειακές κλπ.), τις γεωργικές επιχειρήσεις, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν.2238/1994, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων στα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης είτε οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο συντελεστή μεταξύ κατώτερου και ανώτερου και με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής που επιλέγεται θα χρησιμοποιείται σταθερά μέχρι την πλήρη απόσβεση των πιο πάνω παγίων στοιχείων.

4.3 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το Π.Δ. 299/2003 η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτους για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική.

Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών, οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης.

Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν αποσβέσεις με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

Με τις διατάξεις του ίδιου Π.Δ. ορίζεται ότι οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση, εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν τις εξής δυνατότητες:

α) Είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους,

β) Είτε να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά, αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4%.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου και τις τρεις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις διαχειριστικές χρήσεις).

Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης.¹⁴

4.3.1 ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης (περιλαμβανομένων των εξόδων μεταφοράς και εγκατάστασης) ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, την αξία δηλαδή που έχει διαμορφωθεί μετά τις τυχόν επεκτάσεις, προσθήκες, βελτιώσεις ή την αναπροσαρμοσμένη αξία αυτών.

Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί σ' αυτό, γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (αξία κήσεως μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση.

Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης του καθενός είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, μπορούν να αποσβεσθούν εξ ολοκλήρου μέσα στη

---

¹⁴ Χαραλαμπίδης Ι.,(2010), Χρηματοοικονομική Λειτουργία-Λογαριασμοί, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1/1/2005 και μετά.

Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά δυνητική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο.

Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1.200 ευρώ) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τιμολόγιο Πώλησης. – Δελτίο Αποστολής., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

4.4.ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

4.4.1.ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ

Πάγιο περιουσιακό ονομάζεται εκείνο το υλικό ή αυλό πάγιο περιουσιακό στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη ενός έτους. Είναι είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία

υπολογίζεται το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το έργο το οποίο αναμένεται να πετύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο. Π.χ. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής ενός μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες.

4.4.2.ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΙΜΟ ΠΑΓΙΟΥ

Η αποσβεστέα αξία ενός αποσβέσιμου παγίου αποτελεί το ιστορικό κόστος ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος, για παράδειγμα έχουμε την αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε από το νόμο ή η αξία που έχει προκύψει λόγω συγχώνευσης, μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη δεν λαμβάνεται υπ' όψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

4.4.3.ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ.

Η συγκεκριμένη αξία αποτελεί τη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, που υπολογίζετε να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης ζωής. Η υπολειμματική αξία είναι το χρηματικό ποσό που μπορεί η επιχείρηση να εισπράξει από την πώληση ενός περιουσιακού της στοιχείου μετά από το

πέρας του χρονικού διαστήματος της διενέργειας των αποσβέσεων αυτού¹⁵.

4.4.4 ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στα πλασματικά κατατάσσονται τα έξοδα προς της εγκατάστασης ιδρύσεως και οργανώσεως, εκδόσεως μετοχών κλπ. Αυτά δεν αποτελούν στην πραγματικότητα περιουσιακά στοιχεία, αλλά έξοδα. Υφίστανται όμως κατ' εξαίρεση αποσβέσεις αντί το να επιβαρύνουν αποκλειστικά την οικονομική χρήση κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν. Στην προκειμένη περίπτωση η απόσβεση έχει αποκλειστικά το χαρακτήρα κατανομής μέσα σε κάποιο χρονικό διάστημα. Τα πραγματικά διακρίνονται στα ακόλουθα:

1. Στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης π.χ. μεταλλεία, κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανήματα, εργαλεία κλπ.
2. Στα ασώματα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα σήματα, οι εμπορικές επωνυμίες, η φήμη και η πελατεία, τα δικαιώματα μισθώσεως κλπ.

Τα υλικά και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι στοιχεία του παγίου ενεργητικού. Ως πάγιο ενεργητικό νοούνται εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης που δεν προορίζονται για μεταπώληση αλλά παραμένουν παγίως στην εκμετάλλευση από την λειτουργία της οικονομικής μονάδας. Η απόσβεση όταν προέρχεται από την χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων του ενεργητικού, ονομάζεται λειτουργική. Όταν προέρχεται από την πάροδο του χρόνου χαρακτηρίζεται χρονική, και όταν οφείλεται σε επιστημονικές και

---

¹⁵ Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη

τεχνικές ανακαλύψεις και εφευρέσεις χαρακτηρίζεται ως οικονομική απαξίωση.

Ο χρόνος απόσβεσης του παγίου περιουσιακού στοιχείου και ιδίως των μηχανημάτων εξαρτάτε από την τεχνολογική πρόοδο που το αχρηστεύει πριν από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του. Για το λόγο αυτό η απόσβεση στις επιχειρήσεις ενεργείται ταχύτερα ώστε να σχηματισθεί γρήγορα το κεφάλαιο για την αντικατάσταση του παγίου. Η απόσβεση γίνεται με την βοήθεια συντελεστών και υπολογίζεται επί τοις εκατό (%). Οι συντελεστές καθορίζονται από την φορολογική νομοθεσία αλλά και από τον διευθυντή της επιχείρησης ανάλογα με τον χρόνο χρησιμοποίησης του παγίου. Το Ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο εμφανίζει τις αποσβέσεις σε τρεις από τις ομάδες του:

1. Στην ομάδα 1 όπου περιλαμβάνει τους λογαριασμούς 10.99, 11.99, 12.99,13.99,14.99,16.99.
2. Στην ομάδα όπου περιλαμβάνει το λογαριασμό 66.00 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος».
3. Στην ομάδα 8 περιλαμβάνει το λογαριασμό 85 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος».

Οι αποσβέσεις διενεργούνται σε κάθε χρήση με τους εξής τρόπους: με την χρέωση των λογαριασμών 66 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και 85 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και με πίστωση των αντιθέτων λογαριασμών 10.99,11.99,12.99, 13.99,14.99 και 16.99. Οι αποσβέσεις διακρίνονται σε πρόσθετες και τακτικές. Πρόσθετες είναι οι αποσβέσεις που γίνονται έκτακτα μέσα στη Τακτικές είναι οι αποσβέσεις που

γίνονται κάθε χρόνο σύμφωνα με το νόμο¹⁶. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από την στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί μέσα στην επιχείρηση. Επίσης αν ο χρόνος που χρησιμοποιήθηκε το πάγιο στοιχείο δεν συμπίπτει με την έναρξη της χρήσης, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα, όσα οι μήνες μέχρι το τέλος της χρήσης. Αν το περιουσιακό στοιχείο μείνει για πάνω από έξι μήνες αδρανές η απόσβεση υπολογίζεται με μειωμένους συντελεστές.¹⁷

4.5 ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων υπάρχουν βασικά δύο τρόποι, ο άμεσος και ο έμμεσος τρόπος.

Ο Άμεσος τρόπος απόσβεσης γίνεται όταν χρεώνεται κάθε έτος ο λογαριασμός «αποσβέσεις» του οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου και θα πιστώνεται το περιουσιακό στοιχείο στο οποίο έχουν γίνει οι αποσβέσεις.

Στη συνέχεια ο λογαριασμός αποσβέσεις, ο οποίος είναι αποτελεσματικός θα μεταφερθεί για εξίσωση στο λογαριασμό αποτελέσματα χρήσεως, ο δε λογαριασμός στον οποίο έχουν γίνει αποσβέσεις θα παρουσιαστεί κατά την έναρξη της νέας οικονομικής χρήσεως με το υπόλοιπο του. Αυτό θα επαναλαμβάνεται κάθε έτος μέχρι το περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης να εξισωθεί.

Αυτό σημαίνει ότι σ' αυτή την χρονική στιγμή έχει αποσβεστεί πλήρως

---

¹⁶ Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη

¹⁷ Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,

το περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης. Εάν όμως το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται ακόμα στην επιχείρηση και χρησιμοποιείται ακόμα από αυτήν τότε η τελευταία απόσβεση γίνεται αλλά με 0,01 € λιγότερο από αυτό που έπρεπε να εξισωθεί ο λογαριασμός, έτσι ώστε ο λογαριασμός να μην εξισωθεί δεδομένου ότι το περιουσιακό στοιχείο ακόμη χρησιμοποιείται, από την επιχείρηση και να μας θυμίζει τι έχει αποσβεστεί πλήρως. Για παράδειγμα όταν μια επιχείρηση αγοράσει ένα μηχάνημα εκτυπωτική μηχανή και η πιθανή διάρκεια ζωής από τον κατασκευαστή είναι 5 έτη και η αξία του μηχανήματος είναι 100.000 Ευρώ. Ο συντελεστής απόσβεσης θα είναι $100.000 / 5 = 20.000$ ετησίως ή 20% της αξίας του. Οι εγγραφές οι οποίες γίνονται μέχρι της τελικής απόσβεσης του μηχανήματος είναι οι εξής:

1ο έτος: Αρχική αξία - συντελεστή απόσβεσης - υπολειμματική αξία εις νέον

100.000 - 20.000 - 80.000

31/12

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβέσεις Εκτυπωτικών Μηχανών 20.000

Μηχάνηματα

000

Εκτυπωτική Μηχανή 20.000

Υπολογισμός αποσβέσεων κατά το πρώτο έτος

Αποτελέσματα χρήσεως 20.000

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβέσεις Εκτυπωτικών Μηχανών 20.000

Μεταφορά αποσβέσεων στα αποτελέσματα χρήσης

2ο έτος: Υπόλοιπο-συντελεστή απόσβεσης- υπολειμματική αξία 80.000

20.000 = 60.000

31/12

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβ. Εκτυπ. Μηχανών 20.000

Μηχάνηματα 20.000

Εκτυπωτική Μηχανή 20.000

Υπολογισμός αποσβέσεων στο 2ο έτος

Αποτελέσματα χρήσεως 20.000

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβέσεις Εκτυπωτικών Μηχανών 20.000

Μεταφορά αποσβέσεων στα αποτελέσματα χρήσης

3ο έτος: Υπόλοιπο-συντελεστή απόσβεσης-υπολειμματική αξία 60.000-

20.000 -40.000

31/12

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβέσεις Εκτυπωτικών Μηχανών 20.000

Μηχάνηματα 20.000

Εκτυπωτική Μηχανή 20.000

Υπολογισμός αποσβέσεων κατά το 3ο έτος

Αποτελέσματα χρήσεως 20.000

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβ. Εκτυπ. Μηχανών 20.000

Μεταφορά αποσβέσεων στα αποτελέσματα χρήσης

4ο έτος: Υπόλοιπο - συντελεστή απόσβεσης - υπολειμματική αξία 40.000 -
20.000 -20.000

31/12

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβ. Εκτυπ. Μηχανών 20.000

Μηχανήματα 20.000

Εκτυπ. Μηχανή 20.000

Υπολογισμός αποσβέσεων κατά το 4ο έτος

Αποτελέσματα χρήσεως 20.000

Αποσβέσεις μηχανημάτων 20.000

Αποσβ. Εκτυπ. Μηχανών 20.000

Μεταφορά αποσβέσεων στα αποτελέσματα χρήσης

5ο έτος: Υπόλοιπο - συντελεστή απόσβεσης - υπολειμματική αξία 20.000 -
19.999,99 -0,01

31/12

Αποσβέσεις μηχανημάτων 19.999,99

Αποσβέσεις Εκτυπ. Μηχανών 19.999,99

Μηχανήματα 19.999,99

Εκτυπ. Μηχανή 19.999,99

Υπολογισμός αποσβέσεων κατά το 5ο έτος

Ο συντελεστής πραγματικά είναιί 20.000 αλλά επειδή το περιουσιακό στοιχείο συνεχίζει να χρησιμοποιείται τα παρουσιάζουμε με 0.01

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ		ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ		ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ
1° 20.000	-20.000	100.000 -20.000
2° 20.000	- 20.000	- 20.000
3° 20.000	- 20.000	- 20.000
4° 20.000	- 20.000	- 20.000
5° 19.999,99	-19.999,99	-19.999,99
99.999,99	99.999,99 100.000	99.999,99

Κατά τον Έμμεσο τρόπο δεν πιστώνεται απ' ευθείας ο λογαριασμός τον οποίο αφορούν οι αποσβέσεις αλλά δημιουργείται για το σκοπό αυτό ένας αντίθετος λογαριασμός κάθε αποσβενόμενου περιουσιακού στοιχείου που θα έχει μπροστά την χαρακτηριστική ένδειξη αποσβεσθέν και θα ακολουθεί το περιουσιακό στοιχείο που το αφορά.

Έτσι στη χρέωση θα παραμείνει ο λογαριασμός «αποσβέσεις» του

οποιοδήποτε περιουσιακού στοιχείου και στην πίστωση τώρα θα χρησιμοποιήσουμε τον αντίθετο λογαριασμό του περιουσιακού στοιχείου που ονομάζεται αποσβεσθέντα περιουσιακά στοιχεία.

Ο λογαριασμός αποσβέσεις όπως γνωρίζουμε είναι αποτελεσματικός και μεταφέρεται κάθε έτος προς εξίσωση στον περιληπτικότερο λογαριασμό « αποσβεσθέντα περιουσιακά στοιχεία» εμφανίζεται στο ενεργητικό του ισολογισμού ως αφαιρετικό στοιχείο του περιουσιακού στοιχείου ή συνολικά στο παθητικό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Και οι δύο τρόποι των αποσβέσεων καταλήγουν στο ίδιο αποτέλεσμα. Στην πράξη όμως ακολουθείται ο έμμεσος τρόπος γιατί μας δίνει την δυνατότητα να έχουμε την αρχική αξία του περιουσιακού στοιχείου το ποσό της ετήσιας απόσβεσης και συνολικό αποσβεσθέν ποσό¹⁸.

4.6 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Με το Π.Δ. 100/1998 «Καθορισμός συντελεστών αποσβέσεων» ορίζονται οι συντελεστές ετήσιας απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, δηλαδή των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών τους που είναι συναφή με τη λειτουργία τους και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους.

Το Π.Δ. 100/1998 προβλέπει δύο μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων των παγίων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, τη σταθερή μέθοδο, η οποία εφαρμόζεται για μια μεγάλη χρονική περίοδο στη χώρα μας, και τη φθίνουσα μέθοδο ή τη μέθοδο του μειωμένου υπολοίπου

---

¹⁸ Εμμανουήλ Η.,(2002), Ο Πανδέκτης του Λογιστή, ΣΑΚΕΛΛΗ.

που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στη χώρα μας.

Με βάση το άρθρο 29 του Ν. 2556/1997 η διενέργεια των τακτικών αποσβέσεων επί των παγίων στοιχείων και λοιπών εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων είναι υποχρεωτική για τους ισολογισμούς που κλείνουν οι επιχειρήσεις μετά τις 30/12/1997.

Αυτό σημαίνει ότι αν δεν διενεργηθούν αποσβέσεις ή διενεργηθούν με χαμηλότερο του προβλεπόμενου ποσοστού, χάνεται ισόποσο δικαίωμα διενέργειάς τους στο μέλλον.

Εξαίρεση του παραπάνω κανόνα αποτελούν οι «νέες» επιχειρήσεις οι οποίες κατά τις τρεις πρώτες διαχειριστικές χρήσεις τους οι οποίες ακολουθούν εκείνης εντός της οποίας άρχισε η παραγωγική λειτουργία και για όλα τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία, έχουν τη δυνατότητα είτε να μη διενεργούν καθόλου αποσβέσεις επί αυτών, είτε να διενεργούν μεν αποσβέσεις επί αυτών, αλλά να χρησιμοποιούν ως συντελεστές απόσβεσης το 50% των οικείων συντελεστών απόσβεσης του ισχύοντος σχετικού προεδρικού διατάγματος. Υποχρεούνται όμως τη δυνατότητα που θα επιλέξουν να την ακολουθήσουν σε όλες τις παραπάνω διαχειριστικές χρήσεις τους.

4.7 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟ

α. Κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα

Τα ποσοστά απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

-Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται, σε οκτώ τα

εκατό (8%).

- Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως μπανγκαλόου ή κάμπινγκ, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, αναλόγως της κατασκευής τους από ξυλεία ή τσιμέντο σε δώδεκα τα εκατό (12%) και οκτώ τα εκατό (8%) αντίστοιχα.
- β. Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, τα ποσοστά απόσβεσης κυμαίνονται από πέντε τα εκατό (5%) έως και δώδεκα τα εκατό (12%).
- γ. Τα ποσοστά απόσβεσης για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα κυμαίνονται από πέντε τα εκατό (5%) έως και είκοσι τα εκατό (20%).
- δ. Τα ποσοστά απόσβεσης για μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοηλεκτρονικών σταθμών κυμαίνονται από δέκα τα εκατό (10%) έως είκοσι τα εκατό (20%).
- ε. Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κλπ.) και τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης στους χώρους παραγωγής, το ποσοστό απόσβεσης ορίζεται σε δώδεκα τα εκατό (12%).
- στ. Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων το ποσοστό απόσβεσης ορίζεται σε είκοσι τα εκατό (20%).
- η. Για τα μεταφορικά μέσα τα ποσοστά απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:
  - Επιβατηγά αυτοκίνητα επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων: 25%.

- Τουριστικά λεωφορεία: 20%.
- θ. Το ποσοστό απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κλπ) των επιχειρήσεων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης ορίζεται σε 30%.
- ι. Το ποσοστό απόσβεσης της αξίας των ειδών υγιεινής των επιχειρήσεων στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων ορίζεται σε 20%.

4.8 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ

Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο, τα ποσοστά των αποσβέσεων, που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο, με συντελεστή 3.

4.9 ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Το τέλος ακίνητης περιουσίας επεβλήθη από 1/1/1993 με το Ν. 2130/1993. Ο συντελεστής καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου από 0,25% μέχρι 0,35% επί της αξίας της ακίνητης περιουσίας του υπόχρεου που βρίσκεται εντός της διοικητικής περιφέρειας του Δήμου ή της Κοινότητας, και είναι ενιαίος για όλη τη διοικητική περιφέρεια του Δήμου ή της Κοινότητας.

Το τέλος συνεισπράττεται από τη ΔΕΗ με δόσεις ίσες προς τον αριθμό των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος και αποδίδεται στους Ο.Τ.Α. Το τέλος αυτό, παρά την ονομασία του από το νόμο ως τέλος, συνιστά

στην ουσία φόρο επί της αξίας της ακίνητης περιουσίας του υπόχρεου, αφού εισπράττεται χωρίς κάποια ειδική αντιπαροχή προς αυτόν από το Δήμο ή την Κοινότητα. Εκτιμάται ότι η μέση ετήσια επιβάρυνση.

4.9.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Έγινε φανερό από τα παραπάνω ότι οι επιχειρήσεις, με εξαίρεση αυτές των πλοίων, φορολογούνται με το νέο σύστημα φορολογίας που εισήχθη με το νόμο 2065/92. Αξίζει να συζητήσει κάποιος ιδιαίτερα τρία θέματα που αναφέρονται σε αυτή τη φορολογία· τον συντελεστή φόρου που επιβάλλεται στα κέρδη των τουριστικών επιχειρήσεων, τις εκπιπτόμενες δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά και τις αποσβέσεις.

Τα κέρδη των επιχειρήσεων, με εξαίρεση ενός πολύ μικρού αριθμού επιχειρήσεων, φορολογούνται με τον υψηλότερο φορολογικό συντελεστή 40%. Αυτό συμβαίνει γιατί πολύ λίγες επιχειρήσεις έχουν εισάγει τις μετοχές τους στο χρηματιστήριο.

Η δυνατότητα που έχουν οι επιχειρήσεις να εκπίπτουν ένα μέρος των δαπανών τους χωρίς δικαιολογητικά έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι έχει βοηθήσει την ανταγωνιστικότητα. Το γεγονός ότι ο διεθνής ανταγωνισμός συνεχώς οξύνεται καθιστά αναγκαία την συνέχιση αυτής της δυνατότητας η οποία πρέπει να συνοδεύεται και από την απαραίτητη προσαρμογή προς τα άνω.

Με το Ν. 2556/1997 η διενέργεια τακτικών αποσβέσεων έγινε υποχρεωτική. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σειρά προβλημάτων σε όλες τις επιχειρήσεις ιδιαίτερα όμως στις εξαιτίας της ιδιαιτερότητας που έχουν να

λειτουργούν λίγους μήνες το χρόνο και να έχουν υψηλού μεγέθους επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία. Υπενθυμίζεται ότι για τις νέες επιχειρήσεις η διενέργεια αποσβέσεων είναι προαιρετική τα τρία πρώτα χρόνια λειτουργίας τους. Πιο αναλυτικά, ο υποχρεωτικός χαρακτήρας των αποσβέσεων μπορεί να οδηγήσει, ιδιαίτερα τα πρώτα έτη λειτουργίας μίας μονάδας, σε αρνητικά αποτελέσματα.

Το γεγονός αυτό και δίνει μία αρνητική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και δημιουργεί πρόβλημα με τις τράπεζες παρότι οι τελευταίες γνωρίζουν αυτή την ιδιαιτερότητα. Όμως ωθεί ορισμένες επιχειρήσεις να μην διενεργούν αποσβέσεις με αποτέλεσμα να πληρώνουν υψηλότερους φόρους. Επιπλέον εάν μία επιχείρηση έχει υπαχθεί στον αναπτυξιακό νόμο 26001/98 δεν έχει την δυνατότητα να αξιοποιήσει τα φορολογικά κίνητρα που της προσφέρονται στην περίπτωση που η διενέργεια των αποσβέσεων της δημιουργεί ζημία.

Επίσης ο υποχρεωτικός χαρακτήρας των αποσβέσεων αποτελεί εμπόδιο εκσυγχρονισμού των μονάδων αφού τις υποχρεώνει η απόσβεση της αναπόσβεστης αξίας των περιουσιακών της στοιχείων να γίνεται μέσα σε μία οικονομική χρονιά γεγονός που και πάλι μπορεί να την οδηγήσει σε αρνητικό αποτέλεσμα.

Προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα παραπάνω προβλήματα που δημιουργούνται με τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των αποσβέσεων θα μπορούσε να υιοθετηθεί ένα από τα δύο εναλλακτικά σενάρια.

Πρώτο, οι αποσβέσεις να μη γίνονται για δώδεκα μήνες το χρόνο αλλά για μια μικρότερη περίοδο του έτους, η οποία θα αντανakλά και το χρόνο της

πραγματικής λειτουργίας της επιχείρησης. Δεύτερο, οι αποσβέσεις να γίνονται με μικρότερο συντελεστή. Με τα δύο αυτά σενάρια ουσιαστικά επεκτείνεται ο χρόνος που θα έχει στη διάθεσή της η επιχείρηση για να διενεργεί αποσβέσεις, δεν θα παρουσιάζει αρνητικά αποτελέσματα και οπωσδήποτε δεν θα χάνει τις αποσβέσεις που δικαιούται. Σχετικά με το θέμα της απόσβεσης στην περίπτωση εκσυγχρονισμού της μονάδας θα πρέπει και εδώ ο χρόνος απόσβεσης να μην περιορίζεται μόνο σε μια διαχειριστική χρήση, αλλά να επεκτείνεται σε περισσότερα έτη.¹⁹

4.9.2 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ, ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.

Τα Πάγια είναι τα στοιχεία εκείνα, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς επίσης τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Τα πάγια διακρίνονται κατά το Ε.Γ.Λ.Σ σε:

α) Ενσώματα ή υλικά πάγια, όπως μηχανήματα, σε μεταφορικά μέσα, έπιπλα, κτίρια κλπ.

β) Ασώματα ή άυλα πάγια όπως αγορασθείσα φήμη και πελατεία, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, έξοδα ερευνών και ανάπτυξης, έξοδα πολυετούς απόσβεσης κλπ.

---

¹⁹ Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ

γ) Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Με ελάχιστες εξαιρέσεις (π.χ οικόπεδα) τα πάγια στοιχεία (ενσώματα, ασώματα) χάνουν με την πάροδο του χρόνου μέρος της αξίας των, λόγω:

α) χρονικής φθοράς

β) λειτουργικής φθοράς

γ) οικονομικής απαξίωσης (μείωση της αξίας των, γιατί έπαψαν πλέον να ζητούνται οι υπηρεσίες που αυτά προσφέρουν).

Η μείωση αυτή της αξίας των πάγιων καλείται απόσβεση. Το γεγονός αυτό το παρακολουθεί η Λογιστική με τις εγγραφές των αποσβέσεων. Για να διενεργηθεί λογιστική απόσβεση ενός παγίου στοιχείου, πρέπει να συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Η επιχείρηση να έχει την κυριότητα του παγίου (άρα δεν γίνεται απόσβεση στα ενοικιαζόμενα πάγια).

2. Η αξία του παγίου να μπορεί να αποδειχθεί κατά τρόπο αντικειμενικό(π.χ αγορά ή ιδιοπαραγωγή του παγίου. Στην τελευταία περίπτωση οι δαπάνες ιδιοπαραγωγής συνιστούν το κόστος κτήσης του). Έτσι, η φήμη και πελατεία της επιχείρησης, που δεν υπόκειται σε απόσβεση (αφανές αποθεματικό).

Για τον υπολογισμό του ποσού της (ετήσιας) απόσβεσης παγίου υπάρχουν αρκετές μέθοδοι, που κάθε μια τους βασίζεται σε ορισμένες παραδοχές.

Εδώ θα εξετασθούν χρησιμοποιημένες μέθοδοι που προβλέπει η νομοθεσία της χώρας μας. Πριν όμως εξετάσουμε τις μεθόδους αυτές, θα πρέπει να διευκρινίσουμε τους όρους: αποσβεστέα αξία, αναπόσβεστη αξία, υπολειμματική αξία και ωφέλιμη ζωή ενός παγίου στοιχείου.

Ωφέλιμη ζωή (O.Z) ενός παγίου καλείται το προβλεπόμενο (συνήθως από τον κατασκευαστή) διάστημα ζωής του συγκεκριμένου παγίου. Δηλαδή το διάστημα κατά το οποίο το πάγιο θα είναι ικανό να παρέχει τις υπηρεσίες του. Η O.Z μπορεί να εκφράζεται είτε σε έτη, είτε σε ώρες λειτουργίας, είτε σε μονάδες παραγωγής χρόνου (π.χ χιλιόμετρα, κιλά κλπ).

Υπολειμματική αξία (Υ.Α) ενός παγίου καλείται η αξία, στην οποία μπορεί να πουληθεί το πάγιο στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Προς εξεύρεση της θα πρέπει να αφαιρούνται τα τυχόν αναγκαία έξοδα πώλησης (π.χ έξοδα αποσυναρμολόγησης ενός μηχανήματος).

Κατά το νόμο, όλα τα πάγια θεωρούνται ότι έχουν μηδενική υπολειμματική αξία. Το ίδιο ακολουθεί και η πράξη. Αποσβεστέα αξία (Απ.Α) ενός παγίου καλείται η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσης του παγίου και της υπολειμματικής του αξίας. Το κόστος κτήσης τώρα, ισούται προς το κόστος αγοράς του συν ειδικά έξοδα αγοράς ενός παγίου, όπως ο φόρος μεταβίβασης ακινήτου, τα μεσιτικά του συμβολαιογραφικά, ως και οι αμοιβές δικηγόρων θεωρούνται από το νόμο ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης και, έτσι δεν αυξάνουν το κόστος κτήσης του παγίου.

Αναπόσβεστη αξία (Αν.Α) ενός παγίου καλείται η διαφορά μεταξύ (αρχικής) αποσβεστέας αξίας και συνολικών αποσβέσεων του παγίου σε δεδομένη χρονική στιγμή. Επειδή παραπάνω αναφέρθηκε ότι θεωρούμε υπολειμματική αξία μηδέν στα πάγια, τότε η αναπόσβεστη αξία ισούται με τη διαφορά της αξίας κτήσης και των συνολικών αποσβέσεων του παγίου σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Για να έχει την προβλεπόμενη διάρκεια ζωής ένα πάγιο, χρειάζεται φροντίδα. Χρειάζεται συντήρηση. Τα έξοδα συντήρησης βαρύνουν τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης και είναι ανεξάρτητα της απόσβεσης. Το ίδιο συμβαίνει και με τα έξοδα επισκευών, γιατί αντικειμενικός στόχος τους είναι όχι η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή η αύξηση της 0.Z του παγίου στοιχείου, αλλά η επαναφορά της παραγωγικής ικανότητας του στο αρχικό επίπεδο.

Αντίθετα, οι δαπάνες βελτίωσης ή προσθηκών ενός παγίου στοιχείου στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας του ή στην αύξηση της 0.Z του και γενικώς στην αύξηση της ωφελιμότητας του. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες βελτίωσης δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης, αλλά προσαυξάνουν το κόστος κτήσης του παγίου και, άρα υπόκεινται σε απόσβεση. Έτσι, οι δαπάνες ισοπέδωσης ενός οικοπέδου είναι βελτιώσεις και άρα προσαυξάνουν το κόστος κτήσης του οικοπέδου. Αυτές όμως, επειδή η περίφραξη υπόκειται σε χρονική φθορά, ενώ το οικόπεδο όχι, αντί να αυξήσουν το κόστος του οικοπέδου, μεταφέρονται στο χωριστό λογαριασμό (στον υπολογαριασμό) βελτίωσης οικοπέδων και αποσβένονται κατ' έτος για χρονικό διάστημα ίσο προς το 0.Z της περίφραξης.

Τέλος, το «ρεκτιφιέ» που γίνεται στη μηχανή του αυτοκινήτου, είναι κ αυτή βελτίωση (και όχι έξοδο συντήρησης και επισκευής), αφού αυξάνει την 0.Z του αυτοκινήτου. Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην αξία της τιμής κτήσης ή του κόστους ιδιοκατασκευής τους. Η αξία αυτή προσαυξάνεται με τις δαπάνες επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων και μειώνεται με τις αποσβέσεις που διενεργούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής, που γίνεται σε εφαρμογή ειδικού νόμου, η αναπροσαρμοσμένη αξία θεωρείται ως αξία κτήσης του οικείου παγίου. Ειδικά, η τιμή κτήσης των ακινήτων αποτελείται από το ποσό που αναγράφεται στο συμβόλαιο αγοράς. Τα έξοδα απόκτησης των ακινήτων δεν περιλαμβάνονται στην τιμή κτήσης των στοιχείων αυτών.

Τα έξοδα αυτά μεταφέρονται, κατά περίπτωση, στα έξοδα πρώτης εγκατάστασης ή στα γενικά έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Η τιμή κτήσης του μηχανολογικού εξοπλισμού προσαυξάνεται και με τα έξοδα εγκατάστασης και συναρμολόγησης των μηχανημάτων, μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας. Το Ε.Γ.Λ.Σ διακρίνει τις αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων σε δύο κατηγορίες:

1. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος.
2. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος.

Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται οι τακτικές αποσβέσεις των παγίων στοιχείων. Οι αποσβέσεις αυτές θεωρούνται οργανικά ή λειτουργικά έξοδα και ως εκ τούτου φέρονται με τον αναφερθέντα τίτλο στο λογαριασμό 66. Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται οι πρόσθετες αποσβέσεις τις οποίες διενεργεί μια επιχείρηση επί τη βάση της φορολογικής νομοθεσίας (αναπτυξιακά κίνητρα). Οι αποσβέσεις αυτές θεωρούνται ανόργανα ή μη λειτουργικά έξοδα και ως εκ τούτου φέρονται στο λογαριασμό 85.²⁰

---

²⁰ Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ

4.10 ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης (περιλαμβανομένων των εξόδων μεταφοράς και εγκατάστασης) ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, την αξία δηλαδή που έχει διαμορφωθεί μετά τις τυχόν επεκτάσεις, προσθήκες, βελτιώσεις ή την αναπροσαρμοσμένη αξία αυτών.

Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί σε αυτό, γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (αξία κήσεως μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία με αξία κτήσης μέχρι 1.200 ευρώ Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης του καθενός είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, μπορούν να αποσβεσθούν εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1/1/2005 και μετά.

Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά δυναμική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο. Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει

ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1.200 ευρώ) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τιμολόγιο Πώλησης. – δελτίο Αποστολής., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

4.11 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Βασικές Παραδοχές της Μεθόδου απόσβεσης αναφέρει ότι η υπολειμματική Αξία = 0. Οι υπηρεσίες που εξαντλούνται κάθε χρόνο είναι ποσοτικός και ποιοτικός ίδιες. Ο Συντελεστής Αποσβέσεως (επί του αποσβεστέου κόστους, αναφέρεται στο πηλίκο της μονάδας δια του αριθμού των ετών της ωφέλιμης ζωής (π.χ. 1/10). Παρακάτω παραθέτουμε σχετικό παράδειγμα: Κόστος κτήσης = 500.000 Ευρώ, Συντελεστής απόσβεσης = 1/8 ή 12,5%, Αποσβεστώ κόστος = 500.000 – 0 = 500.000 Ευρώ, Ετήσια απόσβεση = 500.000 x 12,5% = 62.500 Ευρώ.

Σε σχέση με τις μεθόδους μειωμένης απόσβεσης, έχουμε βασικές Παραδοχές της Μεθόδου κατά τις οποίες η ποσότητα των υπηρεσιών που εξαντλείται μειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Η Μέθοδος του αθροίσματος των αριθμών των ετών της ωφέλιμης ζωής, αναπτύσσεται στο ακόλουθο

παράδειγμα: $ΚΚ = 1.000.000$ Ευρώ, $ΥΑ = 40.000$ Ευρώ, $N = 5$ έτη,
Υπολογίζεται : $\Sigma = N\{(N+1)/2\} = 15$, Δημιουργούνται τα κλάσματα : $1/15, 2/15,$
..., $5/15$. Οπότε :

1. Έτος = 1, Κλάσμα απόσβεσης = $5/15$, Αποσβεστέα Αξία = 960.000 Ευρώ.
2. Ετήσια απόσβεση = $5/15 \times 960.000 = 320.000$ Ευρώ.
3. Έτος = 2, Κλάσμα απόσβεσης = $4/15$, Αποσβεστέα Αξία = 960.000 Ευρώ.
4. Ετήσια απόσβεση = $4/15 \times 960.000 = 256.000$ Ευρώ.
5. Έτος = 5, Κλάσμα απόσβεσης = $1/15$, Αποσβεστέα Αξία = 960.000 Ευρώ
6. Ετήσια απόσβεση = $1/15 \times 960.000 = 64.000$ Ευρώ.

4.11.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗΣ ΑΞΙΑΣ

Συντελεστής Απόσβεσης : $a = 1 - (ΥΑ/ΚΚ)^{1/N}$. Το ποσοστό αυτό εφαρμόζεται επί της εκάστοτε αναπόσβεστης αξίας. Παράδειγμα: $ΚΚ = 1.000.000$, $ΥΑ = 129.600$, $N = 4$, Υπολογίζω : $a = 0,4$ ή 40% . Οπότε :

1. Έτος = 1, Συντελ. απόσβεσης = 40% , Αναπόσβεστη Αξία = $1.000.000\text{€}$
2. Ετήσια απόσβεση = $40\% \times 1.000.000 = 400.000\text{€}$
3. Έτος = 2, Συντελ. απόσβεσης = 40% , Αναπόσβεστη Αξία = 600.000€
4. Ετήσια απόσβεση = $40\% \times 600.000 = 240.000\text{€}$
5. Έτος = 4, Συντελ. απόσβεσης = 40% , Αναπόσβεστη Αξία = 216.000€
6. Ετήσια απόσβεση = $40\% \times 144.000 = 86.400\text{€}$ $ΥΑ 129.600\text{€}$

4.11.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΝΤΑΣΕΩΝ

Για τη διαδικασία μεθόδου παραγωγής απαιτείται γνώση των μονάδων παραγωγής που παρήχθησαν κατά την διάρκεια του έτους²¹:

Παράδειγμα

$$KK = 500.000$$

$$YA = 40.000$$

$$\Omega Z = 100.000 \text{ μονάδες}$$

$$\text{Παραγωγή κατά 1ο έτος} = 20.000 \text{ μονάδες}$$

Η απόσβεση για το 1ο έτος υπολογίζεται ως εξής:

$$[(KK - YA) / \Omega Z] \times \text{Παραγωγή} = [(500.000 - 40.000) / 100.000] \times 20.000 = 92.500$$

Για τη διαδικασία μεθόδου των ωρών λειτουργία απαιτείται γνώση των ωρών λειτουργίας του παγίου κατά την διάρκεια της χρήσης.

Παράδειγμα

$$KK = 600.000$$

$$YA = 40.000$$

$$\Omega Z = 200.000 \text{ ώρες}$$

$$\text{Ώρες λειτουργίας κατά 1ο έτος} = 30.000 \text{ ώρες}$$

Η απόσβεση για το 1ο έτος υπολογίζεται ως εξής:

$$[(KK - YA) / \Omega Z] \times \text{Ώρες λειτουργίας} = [(600.000 - 40.000) / 200.000] \times 30.000 = 84.000$$

---

²¹ Χαραλαμπίδης Ι.,(2010), Χρηματοοικονομική Λειτουργία-Λογαριασμοί, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΦΗΜΗ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑ

Ο «αέρας» μίας επιχείρησης αναφέρεται στην επιπλέον αξία που μπορεί να έχει, λόγω της καλής φήμης, της πελατείας ή της θέσης και, κατ' επέκταση, το χρηματικό ποσό που αναλογεί σε αυτήν. Είναι μέγεθος το οποίο μπορεί να πωληθεί ή να αγοραστεί και τότε εγγράφεται στις οικονομικές καταστάσεις των συναλλασσόμενων μερών. Ως «αέρας» χαρακτηρίζονται και οι μάρκες (brands) μίας επιχείρησης. Πρόκειται για άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ενεργητικού μίας επιχείρησης, όπως είναι τα εμπορικά σήματα, τα μερίδια αγοράς, η ποιότητα προϊόντων (ή υπηρεσιών) κ.λ.π.

Η υπεραξία εμφανίζεται στα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία του ισολογισμού του νέου ομίλου σε ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και το μερίδιο του μετοχικού κεφαλαίου της νέας θυγατρικής προσαρμοσμένο για πραγματοποιηθέντα κέρδη κεφαλαίου μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθεισών ζημιών κεφαλαίου επί στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

Τα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ίδια κεφάλαια της νέας θυγατρικής μεταβιβάζονται στη λογιστική κατάσταση του ομίλου στην εκτιμώμενη αξία τους παρά τη λογιστική τους αξία. Στην περίπτωση αυτή, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν καταγράφονται στον ισολογισμό του ομίλου, ακόμη και αν δεν είχαν αρχικά εμφανίζονται στον ισολογισμό της εξαγορασθείσας εταιρία.

Δηλαδή, εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες, χρονοθυρίδες προσγείωσης, βάσεις δεδομένων, κλπ. Η διαφορά μεταξύ του

κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας αγοράς των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν με μια εταιρεία που ονομάζεται υπεραξία.

Η υπεραξία αξιολογείται κάθε χρόνο για να εξακριβωθεί αν η αξία του είναι τουλάχιστον ίσο με την καθαρή λογιστική αξία της, όπως εμφανίζεται στον ισολογισμό του ομίλου. Η εκτίμηση αυτή διενεργείται με τη βοήθεια ελέγχων απομείωσης. Αν η αγοραία αξία της υπεραξίας είναι χαμηλότερη από τη λογιστική της αξία, η υπεραξία απομειώνεται στο εύλογη αγοραία αξία του και την απώλεια corresponding impairment καταγράφεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αυτή η μέθοδος είναι γνωστή ως η μέθοδος της εξαγοράς. Αυτή είναι η μέθοδος που προβλέπεται από τις US GAAP, από τον Δεκέμβριο του 2001 και το ΔΛΠ από την 1η Ιανουαρίου 2006. Η συγκέντρωση του επιτοκίου καταργήθηκε από τις αρχές των ΗΠΑ τον Δεκέμβριο του 2001 και θα καταργηθεί από το ΣΔΛΠ από το 2006. Επέτρεψε του ενεργητικού και παθητικού της νεοαποκτηθείσας εταιρείας που πρέπει να περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς του ομίλου στη λογιστική αξία τους χωρίς καμία υπεραξία καταγράφονται.

Από οικονομική σκοπιά, είναι λογικό να αφορά την υπεραξία ως περιουσιακό στοιχείο όπως οποιαδήποτε άλλη που μπορεί να υποστεί αιφνίδια πτώση της αξίας που πρέπει να αναγνωρίζονται μέσω ofan χρέωση απομείωσης.

Μπορεί να υποστηριχθεί ότι η ζημία απομείωσης της υπεραξίας δεν αντανakλούν καμία μείωση του πλούτου της εταιρείας, διότι δεν υπάρχει

εκροή μετρητών; Δεν σκέφτομαι έτσι. Σύμφωνα, ζημία απομείωσης της υπεραξίας είναι ένας noncash στοιχείο, αλλά θα ήταν λάθος να πούμε ότι μόνο οι αποφάσεις που δημιουργούν ταμιακές ροές να επηρεάσουν την αξία μιας επιχείρησης. Για παράδειγμα, ο καθορισμός ανώτατου ορίου στα δικαιώματα ψήφου ή παραχώρηση δικαιωμάτων ψήφου δέκα σε ορισμένες κατηγορίες των μετοχών δεν έχει καμία επίπτωση σε μετρητά, αλλά σίγουρα μειώνει την αξία των ιδίων κεφαλαίων.

Αναγνωρίζοντας την απομείωση της υπεραξίας που σχετίζεται με το παρελθόν εξαγοράς ισοδυναμεί με το να παραδέχεται ότι το καταβληθέν τίμημα ήταν υπερβολικά υψηλό. Τι γίνεται όμως όταν η απόκτηση πληρώθηκε σε μετοχές; Αυτό δεν κάνει καμία απολύτως διαφορά, ανεξάρτητα από το εάν τα μερίδια του αγοραστή ήταν υπερτιμημένες την ίδια στιγμή. Αν η εταιρεία προέβη σε έκδοση μετοχών, αντί να καταβάλλουν υπερβολικές για μια εξαγορά, θα ήταν σε θέση να επωφεληθούμε από ψηλά η τιμή της μετοχής της, προς μεγάλο όφελος των παλαιών μετόχων.

Τα μετρητά που συγκεντρώθηκαν μέσω της έκδοσης των μετοχών θα χρησιμοποιούνταν για να κάνουν εξαγορές σε πολύ πιο λογικές τιμές μετά το κύμα ευφορίας είχε υποχωρήσει. Αυτή ακριβώς είναι η στρατηγική που υιοθετήθηκε από τη Bouygues. Διατύπωσε Γ 1,5 δισ. τέταρτο των νέων μετοχών Μάρτιο 2000 σε μια πολύ υψηλή τιμή μετοχής, αρνήθηκε να συμμετάσχει στις δημοπρασίες UMTS και να χρησιμοποιηθούν, τα ρευστά διαθέσιμα της μόνο το 2002 για να αγοράσει τα δικαιώματα της μειοψηφίας

της θυγατρικής των τηλεπικοινωνιών της σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο από τη φημολογούμενη των τιμών το 2000.²²

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι οι μέτοχοι σε μια εταιρεία που πληρώνει για μια διαπραγμάτευση των μετοχών υποστεί αραίωση το συμφέρον τους. Δέχονται αραίωση αυτή, διότι εκτιμούν ότι το μέγεθος του κέικ θα αυξηθεί με ταχύτερους ρυθμούς (π.χ., κατά 30%) σε σχέση με τον αριθμό των επισκεπτών που καλούνται να το κόμμα (π.χ., πάνω από 25%).

Σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι η πίτα μεγαλώνει σε μόνο 10% αντί για το αναμενόμενο 30%, διότι η εξαγορά στοιχείων ενεργητικού να αποδειχθεί αξίζει λιγότερο από τις προβλέψεις, ο αριθμός των επισκεπτών στο πάρτυ θα παραμείνει, δυστυχώς, το ίδιο. Κατά συνέπεια, το μέγεθος του slice για κάθε επισκέπτη της από την πίτα μειώνεται κατά 12% έτσι ώστε τον πλούτο των μετόχων έχει σίγουρα μειωθεί.

Τέλος, τον έλεγχο κάθε χρόνο αν το απασχολούμενο κεφάλαιο του κάθε τμήματος της εταιρείας είναι μεγαλύτερη από τη λογιστική της αξία, έτσι ώστε να καθοριστεί αν η φήμη και πελατεία πρέπει να γραφτεί κάτω σιωπηρά ισοδυναμεί με εγγραφή εσωτερικώς δημιουργουμένη υπεραξία, η οποία αντικαθιστά σταδιακά τη φήμη και πελατεία. Όπως γνωρίζουμε, η υπεραξία έχει περιορισμένη διάρκεια ζωής λόγω του ανταγωνισμού που επικρατεί στον επιχειρηματικό κόσμο.

---

²² Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) διαμορφώνονται και εκδίδονται από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB). Πάνω από 150 χώρες διαθέτουν εκπροσώπους στην Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάδα.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα δεν έχουν πιο μεγάλη ισχύ από αυτή των τοπικών κανόνων, δηλαδή των εγχώριων κανονισμών της συγκεκριμένης χώρας. Κάποιες χώρες έχουν υιοθετήσει τα ΔΛΠ ως τα εθνικά τους πρότυπα και σε χρηματιστήρια αρκετών χωρών αποδέχονται τις οικονομικές καταστάσεις που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα ΔΛΠ, έστω και αν δεν έχουν υιοθετήσει τα πρότυπα συνολικά.

Στην Ελλάδα, οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τον νόμο 2190/1920 και τα λογιστικά πρότυπα εκδίδονται από υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Παρόλα αυτά οι ελληνικές εταιρίες που έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο είναι υποχρεωμένες να φτιάχνουν τις λογιστικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ αρχίζοντας από το οικονομικό έτος 2005. Επιπλέον πολλές εταιρίες, αν και δεν είναι υποχρεωμένες να ετοιμάσουν τις λογιστικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ, τις ετοιμάζουν σύμφωνα με αυτά διότι πολλές τράπεζες και πολλοί επενδυτές ζητούν τέτοιου είδους λογιστικές καταστάσεις.

Παρόλα αυτά υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των ΔΛΠ και των ελληνικών λογιστικών προτύπων. Όσον αφορά τα έξοδα θα κάνουμε μια ανάλυση των πιο χαρακτηριστικών παραδειγμάτων του λογιστικού χειρισμού τους σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

6.1 ΔΛΠ 2 – ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων, που είναι το κόστος πωληθέντων, που πουλήθηκαν μεταφέρεται στα έξοδα της χρήσεως στην οποία καταχωρήθηκε το σχετικό έσοδο.

Τα ποσά κάθε υποτίμησης των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και όλες οι ζημίες των αποθεμάτων πρέπει να καταχωρούνται στα έξοδα χρήσεως κατά την οποία προέκυψε η υποτίμηση ή η ζημιά. Το ποσό κάθε αναστροφής της υποτίμησης των αποθεμάτων, που προκύπτει από μία αύξηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, πρέπει να καταχωρείται σε μείωση του ποσού της υποτιμήσεως των αποθεμάτων που βάρυνε τα έξοδα, κατά την χρήση στην οποία συνέβη η αναστροφή, δηλαδή στα αποτελέσματα σε μείωση του κόστους των πωληθέντων.

Το κόστος των αναλωμένων αποθεμάτων είναι δυνατό να έχει επιβαρυντική επίπτωση στο κόστος άλλων παραγόμενων περιουσιακών στοιχείων, όπως π.χ. το κόστος ίδια κατασκευαζόμενου πάγιου στοιχείου. Το κόστος των αποθεμάτων αυτών ενσωματώνεται στο κόστος του παγίου και αποσβένεται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του.²³

6.2 ΔΛΠ 12 ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σχετικά με τη λογιστική του φόρου εισοδήματος υπάρχουν οι ακόλουθες δύο εκδοχές:

---

²³ Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη

α. Ο φόρος εισοδήματος δεν είναι δαπάνη της χρήσεως και συνεπώς δεν αλλάζει το αποτέλεσμα της χρήσεως, αλλά αποτελεί συμμετοχή του κράτους στο αποτέλεσμα αυτό.

Οι ακολουθούντες την εκδοχή αυτή εφαρμόζουν την μέθοδο γνωστή με το όνομα «μέθοδος του πληρωτέου φόρου», κατά την οποία αφαιρείται από τα διατιθέμενα κέρδη ποσό ίσο με την υπολογιζόμενη υποχρέωση για φόρο εισοδήματος, ασχέτως αν υπολογίζεται και συνεπώς καταβάλλεται φόρος εισοδήματος μεγαλύτερος ή μικρότερος από αυτόν που αναλογεί στη χρήση, λόγω ύπαρξης προσωρινών διαφορών μεταξύ λογιστικών και φορολογητέων κερδών. Οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ λογιστικών και φορολογητέων κερδών απλώς αναφέρονται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων, χωρίς να είναι απαραίτητος κάποιος άλλος λογιστικός χειρισμός.

Την εκδοχή αυτή υιοθετεί το Ε.ΓΛΣ., γι' αυτό και ο φόρος εισοδήματος βαρύνει το λογαριασμό 88β «αποτελέσματα προς διάθεση» και όχι το λογαριασμό 86 «αποτελέσματα χρήσεως».

β. Ο φόρος εισοδήματος αποτελεί δαπάνη της χρήσεως στην οποία πραγματοποιήθηκε το εισόδημα επί του οποίου αυτός υπολογίστηκε και συνεπώς ο φόρος διαμορφώνει το αποτέλεσμα της χρήσεως. Ο φόρος πρέπει να καταχωρείται ως έξοδο στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως» και όχι στο λ/σμο «αποτελέσματα προς διάθεση».

Εφόσον κατά την εκδοχή αυτή ο φόρος εισοδήματος θεωρείται έξοδο της χρήσεως, πρέπει να υπάγεται στις ίδιες λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται για όλα τα είδη εξόδων, δηλαδή το ποσό του φόρου να είναι

αυτό που αναλογεί, να σχετίζεται και να απορρέει από τα λογιστικά έσοδα και έξοδα που ανήκουν στη χρήση και διαμορφώνουν το αποτέλεσμα αυτής. Συνεπώς, οι προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικών και φορολογητέων μεγεθών πρέπει να βαρύνουν ή να ωφελούν τις χρήσεις στις οποίες οι διαφορές αυτές οριστικοποιούνται και από προσωρινές μετατρέπονται σε οριστικές.

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτή την εκδοχή, οι διαφορές μεταξύ λογιστικών και φορολογικών μεγεθών πρέπει να λογιστικοποιούνται και όχι απλώς να αναφέρονται ως γνωστοποιήσεις στο προσάρτημα κλπ, όπως γίνεται βάσει της προηγούμενης εκδοχής. Για τη λογιστικοποίηση των διαφορών αυτών προτείνονται οι ακόλουθες μέθοδοι: ²⁴

βα) Μέθοδος της αναβολής:

Η μέθοδος αυτή βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στο λ/σμό «αποτελέσματα χρήσεως» και έχει ως σκοπό να βαρύνει τη χρήση μόνο με το φόρο εισοδήματος που αναλογεί στο λογιστικό αποτέλεσμα της χρήσεως και στις καλούμενες «οριστικές διαφορές», μεταξύ λογιστικών και φορολογικών εξόδων και εσόδων της χρήσεως, ενώ οι προσωρινές χρονικές διαφορές των εξόδων – εσόδων λογιστικοποιούνται και εμφανίζονται στον ισολογισμό ως αναβαλλόμενες υποχρεώσεις ή απαιτήσεις μέχρι να οριστικοποιηθούν, οπότε θεωρούνται ως βέβαιες και εκκαθαρισμένες υποχρεώσεις ή απαιτήσεις για φόρο εισοδήματος.

---

²⁴ Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η δαπάνη του φόρου της χρήσεως περιλαμβάνει:

- την πρόβλεψη για πληρωτέους φόρους και
- την επίπτωση επί του φόρου εισοδήματος των χρονικών λογιστικών διαφορών που αναβάλλεται για άλλη ή άλλες χρήσεις.

Σημειώνεται ότι οι χρονικές λογιστικές διαφορές μεταξύ λογιστικού αποτελέσματος της χρήσεως και φορολογητέου εισοδήματος αυτής και ότι οι διαφορές αυτές διακρίνονται σε οριστικές και προσωρινές. Οι τελευταίες δημιουργούνται σε μία χρήση και τακτοποιούνται σε επόμενη ή επόμενες χρήσεις.

β) Η μέθοδος της υποχρέωσης:

Η μέθοδος της υποχρέωσης επιδιώκει να προσδιορίσει με σαφήνεια την υποχρέωση της επιχείρησης από φόρο εισοδήματος όχι μόνο βάσει των εσόδων – εξόδων που αναγράφονται στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως», αλλά και βάσει των μεγεθών που αναγράφονται στον ισολογισμό και τα οποία περιλαμβάνουν «προσωρινές διαφορές» μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογητέας αξίας αυτών.

Πράγματι, ο ισολογισμός είναι ένας μεταβατικός λογαριασμός, ένα προκαταρκτικό στάδιο έναντι του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως», ορισμένα στοιχεία του οποίου περικλείουν διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας με την οποία εμφανίζονται στον ισολογισμό και της αντίστοιχης αξίας που είναι αναγνωρίσιμη φορολογικά. Οι διαφορές της λογιστικής αξίας και της αντίστοιχα φορολογικώς αναγνωριζόμενης αξίας αποτελούν τις καλούμενες «προσωρινές διαφορές», οι οποίες διαφορές θα επηρεάσουν

είτε αυξητικά είτε μειωτικά το φόρο εισοδήματος, όταν τα μεγέθη αυτά του ισολογισμού εισπραχθούν ή εξοφληθούν ή μεταφερθούν στα «αποτελέσματα χρήσεως». Για όσο χρονικό διάστημα οι προσωρινές αυτές διαφορές βρίσκονται στον ισολογισμό περικλείουν φόρο εισοδήματος, ο οποίος πρέπει να λογίζεται και να εμφανίζεται στον ισολογισμό ως «αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος», όπως θα αποσαφηνιστεί παρακάτω με παραδείγματα.

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, ο φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει:

- § το ποσό που προβλέπεται να πληρωθεί ή έχει προπληρωθεί λόγω λογιστικών διαφορών, που δημιουργούνται ή τακτοποιούνται στην τρέχουσα χρήση,
- § τις προσαρμογές των υπολοίπων των αναβαλλόμενων φόρων που εμφανίζονται στον ισολογισμό λόγω μεταβολών στους φορολογικούς συντελεστές ή λόγω επιβολής νέων φόρων.

Σημειώνεται ότι οι προσαρμογές των υπολοίπων αναβαλλόμενων φόρων, καθώς και οι δημιουργούμενες ή τακτοποιούμενες λογιστικά χρονικές λογιστικές διαφορές στην τρέχουσα χρήση υπολογίζονται με βάση τους ισχύοντες για τη χρήση φορολογικούς συντελεστές.

Το αρχικό Δ.Λ.Π. 12 «Φόρος Εισοδήματος» (1979) επέβαλλε την παρακολούθηση του φόρου εισοδήματος με τη μέθοδο της υποχρεώσεως που προσδιορίζεται με βάση το λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως» (χρονικές διαφορές). Το αναθεωρημένο (το 2000) λογιστικό Πρότυπο απαγορεύει τη μέθοδο της αναβολής και επιβάλλει τη μέθοδο της υποχρέωσης με βάση τον ισολογισμό (προσωρινές διαφορές).

6.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσεως και των προηγούμενων χρήσεων πρέπει να καταχωρείται ως υποχρέωση κατά το ποσό που δεν έχει καταβληθεί. Αν το ποσό του φόρου που έχει ήδη καταβληθεί για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις, υπερβαίνει το οφειλόμενο ποσό γι' αυτές τις χρήσεις, το επιπλέον ποσό πρέπει να καταχωρείται ως απαίτηση. Παράδειγμα:

Ας υποθέσουμε ότι ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως 20+1 ανέρχεται σε 1.000.000 και ότι η προκαταβολή, που καταβλήθηκε έναντι του φόρου αυτού, ανέρχεται σε 550.000.

Θα γίνει η εγγραφή:

Αποτελέσματα χρήσεως	
(Φόρος εισοδήματος)	1.000.000
(εις) Απαιτήσεις	
Ελληνικό Δημόσιο – Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	550.000
Υποχρεώσεις	
Οφειλόμενες φόρος εισοδήματος	450.000

Εάν η προκαταβολή του φόρου εισοδήματος ανερχόταν για παράδειγμα σε 1.200.000, ο λογαριασμός «Απαιτήσεις / Ελληνικό Δημόσιο / Προκαταβολή φόρου εισοδήματος», θα ήταν χρεωμένος με ποσό 200.000.

Σε περίπτωση που η χρήση κλείσει με ζημία, η οποία μπορεί να συμψηφιστεί με κέρδη προηγούμενων χρήσεων, για την ανάκτηση φόρου προηγούμενης χρήσεως, το ανακτώμενο ποσό φόρου πρέπει να καταχωρείται ως απαίτηση στη χρήση που προκύπτει η ζημία, επειδή υπάρχει η πιθανότητα ότι η ωφέλεια (ο φόρος) θα εισρεύσει στην επιχείρηση και επειδή η ωφέλεια αυτή μπορεί να αποτιμηθεί βάσιμα.

Σύμφωνα με την ισχύουσα στην Ελλάδα φορολογική νομοθεσία, ο συμψηφισμός ζημιών χρήσεως με φορολογηθέντα κέρδη προηγούμενων χρήσεων δεν οδηγεί σε επιστροφή του φόρου που καταβλήθηκε στο παρελθόν για το ποσό των κερδών που διατέθηκε για την κάλυψη της ζημίας.

Η κάλυψη της ζημίας χρήσεως στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο με κέρδη των πέντε επόμενων χρήσεων, οπότε η συμψηφιζόμενη ζημία πιθανόν να περιλαμβάνει κάποιο φορολογικό πλεονέκτημα.

6.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ

6.4.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Το Πρότυπο ορίζει ότι «για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές πρέπει να καταχωρείται μια αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση, εκτός αν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από:

- (α) υπεραξία της οποίας η απόσβεση δεν εκπίπτει φορολογικά ή

(β) την αρχική καταχώρηση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωση από συναλλαγή η οποία:

- δεν συνίσταται σε ενοποίηση επιχειρήσεων, και
- κατά το χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημία) (Πρότυπο 15).

Ένα περιουσιακό στοιχείο καταχωρείται στο ενεργητικό του ισολογισμού με την προσδοκία ότι η λογιστική του αξία θα ανακτηθεί με τη μορφή οικονομικών ωφελειών, που θα εισρεύσουν στην επιχείρηση σε χρήσεις που θα γίνουν στο μέλλον.

Στην περίπτωση όμως που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει τη φορολογική του βάση, το ποσό των φορολογητέων οικονομικών ωφελειών (έσοδα, εισπράξεις κλπ.) θα υπερβαίνει το ποσό που θα επιτρέπεται για έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα. Η διαφορά αυτή είναι μια φορολογητέα προσωρινή διαφορά και η υποχρέωση καταβολής του προκύπτοντος φόρου εισοδήματος σε μελλοντικές χρήσεις είναι μια αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση. Παραστατικότερα:

Λογιστική βάση Λογιστική αξία περιουσία	-	Φορολογική βάση [Αναγνωριζόμενο φορολογικά ποσό] 300.000	=	Φορολογητέα Προσωρινή Διαφορά 300.000
---	---	---	---	--

Παράδειγμα 1^ο

Λογιστική αξία μηχανήματος 1.000.000

μείον: Συσσωρευμένες λογιστικές αποσβέσεις (με βάση την

ωφέλιμη ζωή)	400.000
Λογιστική αναπόσβεστη αξία (λογιστική βάση)	600.000
Φορολογική αναπόσβεστη αξία (με βάση τους φορολογικούς συντελεστές)	200.000
(1.000.000 – 800.000 αποσβέσεις)	400.000

Φορολογητέα προσωρινή διαφορά

Με συντελεστή φορολογία 35% προκύπτει αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση 140.000 ($400.000 \times 35\%$) και θα γίνει η εγγραφή:

Αποτελέσματα χρήσεως

(Φόρος εισοδήματος)	140.000
(εις) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
(Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος)	140.000

Καθώς η λογιστική αξία του μηχανήματος αποσβένεται, η φορολογητέα προσωρινή διαφορά θα αναστρέφεται και η επιχείρηση θα αποκτά ένα φορολογικό κέρδος. Για να γίνει πιο αντιληπτό το παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι η αναπόσβεστη λογιστική και φορολογική αξία αποσβένονται ολοκληρωτικά στην επόμενη χρήση και ότι τα λογιστικά έσοδα της χρήσης αυτής ανέρχονται σε 600.000, όση και η αναπόσβεστη λογιστική αξία, οπότε το λογιστικό κέρδος της χρήσεως αυτής θα είναι ίση με μηδέν. Η απόσβεση όμως, που αναγνωρίζεται φορολογικά ανέρχεται μόνο σε 200.000, οπότε η διαφορά των 400.000 ($600.000 - 200.000$) θα υπαχθεί σε φόρο εισοδήματος 140.000 ($400.000 \times 35\%$), μολονότι η χρήση δεν κατέλειπε λογιστικά κέρδη. Δηλαδή έχουμε:

Λογιστικά έξοδα χρήσεως	600.000
Μείον: αποσβέσεις χρήσεως	600.000
Λογιστικό αποτέλεσμα χρήσεως	0
Λογιστική αξία (λογιστική βάση)	600.000
Φορολογική βάση	200.000
Φορολογητέα προσωρινή διαφορά	400.000

Οφειλόμενος φόρος εισοδήματος 140.000 ($400.000 \times 35\%$), οπότε γίνεται η εγγραφή:

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	140.000
(Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος)	
(εις) Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
(Οφειλόμενος φόρος εισοδήματος)	140.000

Το Πρότυπο απαιτεί την καταχώρηση όλων των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων, εκτός από τις φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από:

- υπεραξία, η απόσβεση της οποίας δεν αναγνωρίζεται φορολογικά,
- την αρχική καταχώρηση ενός περιουσιακού στοιχείου,
- τις σχετιζόμενες με επενδύσεις σε θυγατρικές, με υποκαταστήματα, με συγγενείς και με δικαιώματα σε κοινοπραξία.

6.4.2 ΔΛΠ 16 ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Κατά το IAS 16 «Οι δαπάνες επισκευών και συντήρησης ενός ενσώματου παγίου, γίνονται για να αποκαταστήσουν ή να διατηρήσουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, τα οποία η επιχείρηση μπορεί να αναμένει από την αρχικός προσδιορισμένη κανονική απόδοση του παγίου. Οι δαπάνες αυτές καταχωρούνται συνήθως στα έξοδα, όταν πραγματοποιούνται.

Για παράδειγμα, το κόστος συντήρησης ή επιθεώρησης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού αποτελεί συνήθως έξοδο, δεδομένου ότι δεν αυξάνει, αλλά αποκαθιστά την αρχικώς προσδιορισμένη κανονική απόδοση». Με τη διερμηνεία SIC 23 ορίστηκε ο λογιστικός χειρισμός των εξόδων σημαντικής επιθεώρησης ή γενικής επισκευής του παγίου στοιχείου. Στην ερμηνεία αυτή ορίζονται τα εξής: «Το κόστος μιας σημαντικής επιθεώρησης ή γενικής επισκευής ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πραγματοποιείται σε κανονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής ενός περιουσιακού στοιχείου και έγινε για να επιτραπεί η συνεχιζόμενη χρήση του περιουσιακού στοιχείου πρέπει να καταχωρείται ως έξοδο στη χρήση στην οποία πραγματοποιείται εκτός αν:

(α) συνεπής με το ΔΛΠ 16 παράγραφο 12, η επιχείρηση έχει διαπιστώσει ως ένα ξεχωριστό συνθετικό μέρος του περιουσιακού στοιχείου ένα ποσό που αντιπροσωπεύει σημαντική επιθεώρηση ή γενική επισκευή και έχει ήδη αποσβεστεί αυτό το συνθετικό στοιχείο για να αντανakλά την ανάλωση των ωφελειών, που αντικαθίστανται ή συσσωρεύονται από τη μεταγενέστερη σημαντική επιθεώρηση ή γενική επισκευή (είτε το

περιουσιακό στοιχείο απεικονίζεται στο ιστορικό κόστος είτε στην αναπροσαρμοσμένη αξία).

(β) πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στην επιχείρηση, και

(γ) το κόστος της σημαντικής επιθεωρήσεως ή γενικής επισκευής στην επιχείρηση μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.²⁵

6.4.3 ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Κατά το IAS 16 «απόσβεση είναι η συστηματική κατανομή του αποσβεστέου ποσού ενός πάγιου στοιχείου κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του». Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της απόσβεσης όπως αυτοί ορίζονται από τον προαναφερθέντα ορισμό, είναι το «αποσβεστέο ποσό» και η «ωφέλιμη ζωή» του πάγιου στοιχείου.

«Αποσβεστέο ποσό είναι το κόστος ενός πάγιου στοιχείου ή άλλο ποσό που υποκαθιστά το κόστος στις οικονομικές καταστάσεις αφού αφαιρείται η υπολειμματική αξία του» (Πρότυπο 6). Αποσβεστέο ποσό, λοιπόν, είναι η λογιστική αξία του στοιχείου, μειωμένη κατά την υπολειμματική του αξία. Κατά τον ορισμό που δίνει το IAS 16, ωφέλιμη ζωή ενός πάγιου στοιχείου είναι:

– είτε το χρονικό διάστημα για το οποίο ένα πάγιο στοιχείο αναμένεται να χρησιμοποιείται από την επιχείρηση,

---

²⁵ Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,

– είτε ο αριθμός των μονάδων παραγωγής ή όμοιων μονάδων, που περιμένει να λάβει η επιχείρηση από το πάγιο στοιχείο.

Οι Κανόνες που διέπουν τις αποσβέσεις των ενσώματων πάγιων στοιχείων είναι οι ακόλουθες:

- Δ.Λ.Π.

Οι κανόνες που διέπουν τη διενέργεια των αποσβέσεων των πάγιων στοιχείων καθιερώνονται με την 41 του IAS 16 και είναι οι ακόλουθοι:

α. Το αποσβεστέο ποσό ενός ενσώματου πάγιου στοιχείου πρέπει να κατανέμεται συστηματικά σε όλη την ωφέλιμη ζωή του. Η απόσβεση πρέπει να λογίζεται έστω κι αν η αξία του πάγιου στοιχείου υπερβαίνει τη λογιστική αξία του (Πρότυπο 42).

β. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης πρέπει να φανερώνει το ρυθμό ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών του στοιχείου από την εταιρεία.

γ. Η δαπάνη απόσβεσης για κάθε χρήση πρέπει να βαρύνει τα αποτελέσματα, εκτός αν συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία ενός άλλου περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή όταν κοστολογείται.

Τα γήπεδα και τα κτίρια αποτελούν πάγια στοιχεία που ξεχωρίζονται μεταξύ τους και αντιμετωπίζονται διαφορετικά για λογιστικούς λόγους, έστω και αν αποκτώνται μαζί. Κανονικά, τα οικόπεδα έχουν απεριόριστη ζωή και, συνεπώς δεν είναι αποσβέσιμα. Τα κτίρια έχουν περιορισμένη ζωή και, συνεπώς, είναι αποσβέσιμα. Μια αύξηση στην αξία του εδάφους στο οποίο βρίσκεται ένα κτίριο, δεν επηρεάζει τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής του κτιρίου.

ν. 2190/1920: Με εξαίρεση την περίπτωση της υποτιμήσεως της αξίας τους, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται σύμφωνα με την αξία της τιμής κτήσεως ή του κόστους κατασκευής τους. Η αξία αυτή αυξάνεται με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων και μειώνεται με τις αποσβέσεις που προβλέπονται από το νόμο (άρθρο 43 παράγραφος 5^α του ν. 2190/1920).

Ο νόμος δίνει επιπλέον το μέτρο των αποσβέσεων το οποίο ορίζει ότι η απόσβεση καθενός από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι ανάλογη της ετήσιας μειώσεως της αξίας του, που οφείλεται τόσο στη χρησιμοποίηση του στοιχείου αυτού, όσο και στην πάροδο του χρόνου και στην οικονομική απαξίωσή του (άρθρο 43 παραγρ. 5δ, εδαφ. α' του ν. 2190/1920). Η ίδια διάταξη ορίζει ακόμη ότι η απόσβεση του κάθε στοιχείου πρέπει να γίνεται συστηματικά και ομοιόμορφα μέσα στις χρήσεις της πιθανολογούμενης διάρκειας παραγωγής χρησιμοποίησέως του και σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά. Τέλος, η διάταξη επιβάλλει πως οι τυχόν επιπλέον αποσβέσεις που γίνονται με βάση ειδικές φορολογικές διατάξεις με τη μορφή αναπτυξιακών κινήτρων, παρατίθενται αναλυτικά, κατά κατηγορία παγίου, στο προσάρτημα, με μνεία των σχετικών φορολογικών διατάξεων (άρθρο 43 παράγραφος 5δ, εδάφιο β' του ν. 2190/1920).

6.4.4 ΔΛΠ 17 ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Η λογιστική καταχώρηση και εμφάνιση των συναλλαγών και λοιπών γεγονότων πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την ουσία και την οικονομική τους φύση και όχι μόνο με βάση το νομικό τους τύπο. Μολονότι από το νομικό τύπο ενός μισθωτηρίου συμβολαίου δεν προκύπτει δικαίωμα του μισθωτή να

αποκτήσει την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου, στην περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης, η ουσία και η οικονομική φύση της πράξης αυτής είναι ότι ο μισθωτής αποκτά τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του μισθωμένου στοιχείου κατά το μεγαλύτερο μέρος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του, με αντάλλαγμα την υποχρέωσή του να καταβάλλει για το δικαίωμά του αυτό ένα ποσό, το οποίο προσεγγίζει την πραγματική αξία του στοιχείου, προσαυξημένη με τα σχετικά χρηματοοικονομικά βάρη.

Αν τέτοιες μισθωτικές συναλλαγές δεν απεικονιστούν στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή, κάτι τέτοιο θα επιφέρει παραμόρφωση των οικονομικών δεικτών της επιχείρησης, αφού θα υπάρχει μειωμένη εμφάνιση τόσο των οικονομικών πόρων, όσο και του ύψους των υποχρεώσεων. Κατά συνέπεια, η χρηματοδοτική μίσθωση είναι σκόπιμο να καταχωρείται στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή, εμφανίζοντας στο ενεργητικό του ισολογισμού το περιουσιακό στοιχείο και στο παθητικό την υποχρέωση καταβολής των μελλοντικών μισθωμάτων. Κατά την έναρξη της μίσθωσης, τόσο το περιουσιακό στοιχείο, όσο και η υποχρέωση των μελλοντικών μισθωμάτων, περιλαμβάνονται στον ισολογισμό με ίσα ποσά. Για τους παραπάνω λόγους το Πρότυπο ορίζει ότι:

Οι μισθωτές πρέπει να καταχωρούν τις χρηματοδοτικές μισθώσεις ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στους ισολογισμούς τους, με ποσά ίσα κατά την έναρξη της μίσθωσης, με την πραγματική αξία της μισθωμένης

ιδιοκτησίας ή, αν είναι χαμηλότερη, με την παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων.²⁶

Κατά τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων, ως προεξοφλητικό επιτόκιο χρησιμοποιείται το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης, αν αυτό είναι εύκολο να προσδιοριστεί. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού.

Σημειώνεται ότι δεν είναι ορθό οι υποχρεώσεις για μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία να παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις αφαιρετικά από τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία. Αν για την παρουσίαση των υποχρεώσεων στον ισολογισμό γίνεται διάκριση μεταξύ τρεχουσών και μη τρεχουσών υποχρεώσεων, η ίδια διάκριση γίνεται και για τις υποχρεώσεις από τις μισθώσεις.

Συχνά πραγματοποιούνται αρχικές άμεσες δαπάνες συγκεκριμένων μισθωτικών δραστηριοτήτων, όπως κατά τη διαπραγμάτευση και εξασφάλιση των μισθωτικών συμφωνιών. Οι δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τις ενέργειες της χρηματοδοτικής μίσθωσης, περιλαμβάνονται στο ποσό που καταχωρείται ως αξία του περιουσιακού στοιχείου της μίσθωσης.

Τα μισθώματα πρέπει να χωρίζονται σε επιμέρους τμήματα στα χρηματοοικονομικά έξοδα και σε μείωση της ανεξόφλητης υποχρέωσης. Το χρηματοοικονομικό βάρος πρέπει να κατανέμεται στις χρήσεις που διαρκεί

---

²⁶ Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,

η μίσθωση, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο πάνω στο υπόλοιπο που απομένει από την υποχρέωση κάθε χρήσης.

Στην πράξη, κατά την κατανομή του χρηματοοικονομικού βάρους στις χρήσεις που διαρκεί η μίσθωση, μπορεί να χρησιμοποιείται κάποιος τύπος προσέγγισης που απλοποιεί τον υπολογισμό.

6.4.5 ΔΛΠ 23 – ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Το κόστος δανεισμού λογίζεται στα έξοδα της χρήσεως στα οποία πραγματοποιείται, ανεξάρτητα από τον τρόπο χρησιμοποίησης των δανείων, δηλαδή ανεξάρτητα αν τα δάνεια επενδύθηκαν για την κατασκευή πάγιων στοιχείων ή για κεφάλαιο κίνησης.

Το κόστος δανεισμού που σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός μη άμεσα εκμεταλλεύσιμου περιουσιακού στοιχείου, πρέπει να κεφαλαιοποιείται, ως τμήμα του κόστους των στοιχείων αυτών.

Ως μη άμεσα εκμεταλλεύσιμα περιουσιακά στοιχεία εννοούμε κυρίως τα πάγια στοιχεία (ενσώματα ή ασώματα) που είναι υπό κατασκευή και από τα αποθέματα αυτά που απαιτούν χρόνο ωρίμανσης μέχρις ότου καταστούν έτοιμα να προσφέρουν την κατά προορισμό χρήση τους.

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος δανεισμού που σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται στο κόστος του στοιχείου. Αυτό το κόστος δανεισμού μεταφέρεται ως τμήμα του κόστους του στοιχείου, εφόσον υπάρχει η πιθανότητα ότι θα αποφέρει στο μέλλον οικονομικά οφέλη στην

επιχείρηση και μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι υπόλοιπες δαπάνες δανεισμού λογίζονται στα έξοδα χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Όταν η επιχείρηση σε μια χρήση εφαρμόσει την επιτρεπόμενη εναλλακτική μέθοδο, οφείλει να εφαρμόζει με συνέπεια τη μέθοδο αυτή για όλες τις δαπάνες δανεισμού που είναι άμεσα συνδεδεμένες με αγορά, κατασκευή ή παραγωγή και για τα μη άμεσα εκμεταλλεύσιμα περιουσιακά στοιχεία. Συνεπώς, δεν είναι σωστό η επιχείρηση να εφαρμόζει επιλεκτικά την εναλλακτική μέθοδο για ορισμένα μόνο από τα μη άμεσα εκμεταλλεύσιμα περιουσιακά στοιχεία και σε άλλα να μην το κάνει. Σημειώνεται επίσης ότι, αν πληρούνται όλοι οι όροι που ζητεί το Πρότυπο, η επιχείρηση οφείλει να συνεχίσει να κεφαλαιοποιεί το κόστος δανεισμού ακόμη και στην περίπτωση που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Αν συντρέχει, πάντως, η τελευταία περίπτωση η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου πρέπει να υποτιμάται και να εφαρμόζεται το Δ.Λ.Π 23.

6.4.6 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Για να γίνουν πιο κατανοητά αυτά που έχουν προαναφερθεί θα αναφερθούμε σε ορισμένα πρακτικά παραδείγματα:

6.4.7 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΝΟΙΚΙΩΝ

Η εταιρία ABC Α.Ε. νοικιάζει τις κτιριακές εγκαταστάσεις στις οποίες εδρεύει. Έχει καταχωρήσει στο έξοδο των ενοικίων το ποσό των 6.000 ευros. Ο ελεγκτής για τον έλεγχο του εξόδου ζητά το συμβόλαιο ενοικίασης, όπου διαπιστώνει το μηνιαίο ενοίκιο, το πολλαπλασιάζει επί το σύνολο των

μηνών που υπάρχουν στη χρήση και επαληθεύει το ποσό του εξόδου που έχει καταχωρηθεί στην χρήση.

6.4.8 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Η εταιρία ABC Α.Ε. έχει στην κυριότητα της 5 αυτοκίνητα. Ο ελεγκτής για τον έλεγχο του εξόδου της απόσβεσης ζητά το μητρώο παγίων, στο οποίο υπάρχουν οι αρχικές αξίες κήσης των παγίων. Υπολογίζει ξανά το ποσό του εξόδου πολλαπλασιάζοντας την αρχική αξία κήσης με τον συντελεστή απόσβεσης που ορίζει η νομοθεσία. Ελέγχει το άθροισμα των αποσβέσεων των μεταφορικών μέσων με το ποσό που έχει καταχωρηθεί στον αντίστοιχο λογαριασμό.²⁷

---

²⁷ Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δημήτριος Ι. Καραγιάννης- Ιωάννης ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ,
2. Εμμανουήλ Ι.,(2005), Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, Σακέλλη
3. Καραγιάννη Α.,(2005), Εκτύπωση: Γραφικές τέχνες «ΑΡΙ1Ν», 6η Έκδοση, Θεσσαλονίκη
4. Καραγιάννη Δ.,(2006),Λογιστικά - Κοστολόγηση- Φοροτεχνικό, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - ΚΒΣ
5. Λεοντάρη ΜΚ.,(2000) ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, Εκδόσεις «ΠΑΜΙΣΟΣ»,2ηΈκδοση, Αθήνα 2000
6. Σακέλλη Ε.Ι.,(1992), ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, ,Εκδόσεις «ΒΡΥΚΟΥΣ» Ε.Ε., Τόμος Α', 3η Έκδοση, Αθήνα 1992
7. Σταματοπούλου Δ.,(2002), Δαπάνες Επιχειρήσεων- (Λογιστικές Διαφορές & Κύρος Βιβλίων,
8. Χαραλαμπίδης Ι.,(2010), Χρηματοοικονομική Λειτουργία-Λογαριασμοί, Πανεπιστήμιο Αιγαίου